VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ HAI
14.7.2025 (20.6 Ất Tỵ)
Số 84 (4218)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Giải quyết thủ tục hành chính thông suốt, không để đứt gãy khám chữa bệnh cho người dân [3]

QUẦN THỂ DI TÍCH, DANH THẮNG YÊN TỬ, VĨNH NGHIÊM, CÔN SƠN - KIẾP BẠC LÀ DI SẢN VĂN HÓA THẾ GIỚI:

Bảo vệ bền vững giá trị nổi bật toàn cầu cho tương lai

[8+9]

Du khách chiêm bái tượng Phật hoàng Trần Nhân Tông và chùa Đồng, thuộc khu di tích, danh thắng Yên Tử (Quảng Ninh) Ảnh: TR.HUẤN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Hành trình từ "quốc bảo" đến di sản văn hóa thế giới

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Quần thể danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc là nơi kết tinh và lan tỏa tinh thần Thiền phái Trúc Lâm, dòng thiền Phật giáo đặc trưng của Việt Nam do Phật hoàng Trần Nhân Tông sáng lập vào cuối thế kỷ XIII. Đây không chỉ là quần thể tôn giáo, tín ngưỡng đơn thuần, mà là một không gian lịch sử, văn hóa, học thuật đặc biệt, nơi dung hợp giữa tư tưởng phương Đông và bản lĩnh bản địa, giữa sự giác ngộ tâm linh và tinh thần nhập thế hành đạo vì dân vì nước. **(Xem tiếp trang 2)**

Việt Nam - Trung Quốc thúc đẩy văn hóa, du lịch lên tầm cao mới

[16]

CÔNG TÁC ĐẶT, ĐỔI TÊN ĐƯỜNG Ở TP.HCM:

Cần có kế hoạch và lộ trình phù hợp

[5]

Tiếp tục khẳng định vị thế

[15]

Đẩy mạnh truyền thông chính sách Đại hội Thi đua yêu nước của Bộ VHTTDL lần thứ IV

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 2424/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức tuyên truyền, truyền thông chính sách về Đại hội Thi đua yêu nước của Bộ VHTTDL lần thứ IV tiến tới Đại hội Thi đua yêu nước toàn quốc lần thứ XI năm 2025.

Hoạt động do Vụ Tổ chức cán bộ chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức nhằm tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền sâu rộng về ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của phong trào thi đua yêu nước trong sự nghiệp phát triển ngành văn hóa, thể thao và du lịch; khơi dậy tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc, trách nhiệm xã hội và ý thức thi đua của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong toàn ngành; Cổ vũ động viên cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong toàn ngành tích cực hưởng ứng các phong trào thi đua, tôn vinh, lan tỏa những tấm gương điển hình tiên tiến, gương người tốt - việc tốt, mô hình mới - cách làm hay trong các lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch; tạo động lực mạnh mẽ để các tập thể, cá nhân tiếp tục nỗ lực, đổi mới sáng tạo trong công tác, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của ngành.

Bên cạnh đó, hoạt động này cũng nhằm tăng cường hiệu quả truyền thông chính sách, đẩy mạnh thông tin về các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước liên quan đến công tác thi đua, khen thưởng, góp phần định hướng dư luận và tạo sự đồng thuận trong xã hội; gắn hoạt động tuyên truyền với chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng hiệu quả các nền tảng truyền thông hiện đại nhằm mở rộng phạm vi tiếp cận; đồng thời góp phần tạo không khí thi đua sôi nổi, thiết thực lập thành tích chào mừng Đại hội thi đua yêu nước Bộ VHTTDL lần thứ IV, hướng tới Đại hội thi đua yêu nước toàn quốc lần thứ XI, năm 2025.

Theo kế hoạch, Bộ VHTTDL sẽ triển khai tuyên truyền các nội dung: Đẩy mạnh công tác tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh về thi đua yêu nước, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về thi đua, khen thưởng lĩnh vực VHTTDL; Tuyên truyền về phong trào thi đua do Thủ tướng Chính phủ phát động: "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa"; "Cả nước thi đua xây dựng xã hội học tập, đẩy mạnh học tập suốt đời giai đoạn 2023-2030"; "Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở"; "Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới"; "Cả nước chung tay vì người nghèo - không để ai bị bỏ lại phía sau"; "Cả nước chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát trong năm 2025"; phong trào thi đua sâu rộng trong các lĩnh vực của ngành văn hóa, thể thao và du lịch tới toàn thể cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong cơ quan, đơn vị gắn với chủ đề "Kiên định mục tiêu, khơi thông nguồn lực, phát triển bền vững"; Tuyên truyền về đổi mới công tác thi đua, khen thưởng, đổi mới nội dung, hình thức thi đua, phương thức xét khen thưởng công bằng, công khai, minh bạch, kịp thời; ứng dụng chuyển đổi số trong công tác quản lý, đánh giá thi đua và truyền thông về thi đua... Thời gian thực hiện (dự kiến) từ tháng 7 đến tháng 9.2025.

L.SƠN

Rà soát để sửa sách giáo khoa sau sáp nhập tỉnh, thành

Bộ GD&ĐT cho biết về việc rà soát, điều chỉnh một số nội dung trong Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) nhằm bảo đảm tính phù hợp với thực tiễn và bối cảnh sáp nhập tỉnh, thành. Các đơn vị xuất bản đang rà soát, tiến hành sửa chữa sách giáo khoa, trình Bộ thẩm định thông qua theo quy trình. Trong năm 2025, việc rà soát chương trình và sách giáo khoa được triển khai trong bối cảnh cả nước thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh theo Nghị quyết số 202/2025/QH15 của Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh.

Trên cơ sở rà soát, Bộ GD&ĐT đã xác định một số môn học chịu tác động trực tiếp từ việc thay đổi địa giới hành chính gồm: Lịch sử và Địa lí lớp 4, lớp 5, lớp 9; Địa lí lớp 12; Lịch sử và Giáo dục; Kinh tế và Pháp luật lớp 10. Các môn này sẽ thực hiện các bước theo quy định để chỉnh sửa chương trình môn học làm căn cứ để thực hiện chỉnh sửa sách giáo khoa, như cập nhật yêu cầu cần đạt, nội dung kiến thức, địa danh, số liệu, bản đồ, biểu đồ và thông tin kinh tế, xã hội... Theo Bộ GD&ĐT, việc chỉnh sửa chương trình môn học được thực hiện trên nguyên tắc hạn chế đến mức thấp nhất việc thay đổi sách giáo khoa, tăng cường hướng dẫn để giáo viên, nhà trường chủ động thực hiện chương trình theo thẩm quyền cho phù hợp với thực tế.

Về phía các đơn vị xuất bản sách giáo khoa, PGS.TS Nguyễn Văn Tùng, Ủy viên Hội đồng thành viên, Phó Tổng biên tập NXB Giáo dục Việt Nam cho biết, đơn vị đã chỉ đạo các đơn vị thành viên tổ chức bản thảo và các Ban biên tập rà soát, thống kê nội dung về yêu cầu cần đạt, kiến thức, số liệu, địa danh, bản đồ, biểu đồ, thông tin kinh tế xã hội, liên quan đến thay đổi địa giới hành chính và chính quyền hai cấp, báo cáo Bộ GD&ĐT xin ý kiến chỉ đạo để sửa chữa. Sau khi Bộ GD&ĐT ban hành nội dung chỉnh sửa, cập nhật trong chương trình một số môn học như Bộ GD&ĐT đã thông báo, NXB Giáo dục Việt Nam sẽ tiến hành sửa chữa SGK, trình Bộ GD&ĐT thẩm định thông qua theo đúng quy trình.

Theo đó, nguyên tắc của việc sửa SGK phải bám sát, cập nhật các nội dung về yêu cầu cần đạt, về kiến thức, số liệu, địa danh, bản đồ, biểu đồ, thông tin kinh tế xã hội…, trên nguyên tắc sao cho hạn chế thấp nhất việc sửa chữa nội dung của SGK. Những phương pháp, kiến thức; đặc biệt là phương pháp dạy học của SGK được cải thiện theo hướng phát triển năng lực, phẩm chất đúng định hướng...

V.D

Hành trình...

(Tiếp theo trang 1)

Việc UNESCO công nhận Quần thể di sản này là Di sản Văn hóa Thế giới chính là sự khẳng định tầm vóc quốc tế của tinh thần Trúc Lâm, một trường phái Phật giáo bản địa duy nhất của Việt Nam mang trong mình triết lý sống nhân văn, tự tại và trách nhiệm. Đây là lần đầu tiên thế giới chính thức ghi nhận một hệ tư tưởng Phật giáo phát triển độc lập từ nền văn hóa Việt Nam là một phần của di sản chung nhân loại. Quan trọng hơn, đây không chỉ là sự tôn vinh giá trị quá khứ, mà là sự đánh thức chiều sâu tâm linh, đạo lý, trí tuệ của người Việt trong hành trình hiện đại hóa đất nước. Trong thời đại nhiều biến động hôm nay, tinh thần "cư trần lạc đạo", sống giữa đời thường mà vẫn giữ tâm thanh tịnh, phụng sự cộng đồng mà không lạc mất chính mình, càng trở nên cần thiết hơn bao giờ hết.

Việc quần thể Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc được ghi danh không phải là một sự kiện bất ngờ hay thành quả đến từ nỗ lực đơn lẻ. Trái lại, đó là kết quả của một hành trình chuẩn bị bài bản, đầy kiên trì và có tầm nhìn dài hạn suốt nhiều thập kỷ, với sự chung tay của các địa phương, các nhà khoa học, các cơ quan Trung ương và cả cộng đồng dân cư sống trong vùng di sản. Hành trình từ "quốc bảo" đến "di sản nhân loại" là một câu chuyện về ý chí và tầm nhìn. Không chỉ có ý nghĩa khẳng định giá trị văn hóa của Việt Nam trên bản đồ thế giới, việc ghi danh còn là bước đệm quan trọng để Việt Nam tiếp tục hình thành các hành lang di sản quốc gia, tiến tới xây dựng một "chiến lược di sản mềm" trong phát triển đất nước, nơi di sản không chỉ là thứ để ngắm nhìn, mà còn là nền tảng cho sáng tạo, đối thoại văn hóa và phát triển bền vững.

Di sản Yên Tử, Trúc Lâm không chỉ mang giá trị tôn giáo thuần túy, mà còn là kết tinh của bản lĩnh dân tộc, của tư tưởng tự chủ và của chiều sâu văn hóa đặc thù Việt Nam. Trong dòng chảy lịch sử, hiếm có một biểu tượng nào vừa hàm chứa tinh thần chiến thắng, vừa ẩn chứa triết lý sống, lại vừa là điểm khởi nguồn cho một dòng thiền bản địa như trường hợp của vua Trần Nhân Tông và con đường hóa Phật tại Yên Tử. Khi UNESCO vinh danh quần thể Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc, đó không chỉ là sự công nhận về mặt vật thể, cảnh quan hay kiến trúc, mà quan trọng hơn, là sự ghi nhận một cách công khai về mặt phi vật thể: Rằng Việt Nam có một nền văn hóa tâm linh riêng biệt, có một trường phái triết học có hệ thống, có khả năng đối thoại và đóng góp cho tư tưởng nhân loại trong bối cảnh toàn cầu đang khủng hoảng niềm tin, mất phương hướng giá trị.

Thế giới hôm nay đang đứng trước những thách thức chưa từng có: Biến đổi khí hậu, xung đột vũ trang, phân cực xã hội, khủng hoảng tâm lý, và đặc biệt là khủng hoảng đạo lý sống. Trong bối cảnh ấy, tư tưởng Trúc Lâm với tinh thần hòa hợp, hành đạo nhập thế, sống thuận tự nhiên và an trú trong chính mình, có thể trở thành một phần trong giải pháp toàn cầu, không phải bằng sức mạnh cường quyền, mà bằng sức mạnh tâm linh và đạo lý. Vì vậy, việc được ghi danh không chỉ là niềm tự hào của người Việt, mà còn là sự gửi gắm của Việt Nam đến thế giới, rằng trong lòng một dân tộc nhỏ bé ở phương Đông, có một truyền thống tư tưởng đủ sâu để đối thoại, đủ rộng để bao dung, đủ mạnh để lan tỏa. Một Việt Nam không chỉ biết xây dựng kinh tế, phát triển công nghệ, mà còn biết gìn giữ và hiến tặng cho nhân loại những giá trị tinh thần quý báu đã được thử thách qua thời gian và lịch sử.

Nếu được đầu tư đúng hướng, Yên Tử có thể trở thành trung tâm hội tụ quốc tế của đối thoại liên tôn giáo, của nghiên cứu triết học Đông phương, của các khóa tu, học, sống thiền hiện đại. Trúc Lâm có thể trở thành biểu tượng mềm của ngoại giao văn hóa Việt Nam trong thế kỷ XXI, như một "di sản sống" vừa là tài sản quốc gia, vừa là thông điệp nhân loại. Và như vậy, di sản không chỉ "thuộc về UNESCO", mà còn thuộc về tương lai. Một tương lai mà Việt Nam đóng góp không chỉ bằng hàng hóa, du lịch hay địa, chính trị, mà bằng trí tuệ mềm, đạo lý sống, và khả năng chữa lành tinh thần con người giữa thế giới nhiều rạn vỡ hôm nay.

Việc Quần thể này được UNESCO vinh danh không chỉ là một vinh dự to lớn cho ba địa phương mà còn là niềm tự hào sâu sắc của toàn dân tộc Việt Nam. Song, điều quan trọng hơn cả danh hiệu, chính là cách chúng ta sẽ bước tiếp sau ánh hào quang vinh danh ấy. Di sản, dù được UNESCO công nhận, không thể tự mình trường tồn nếu thiếu sự chung tay của Nhà nước, cộng đồng và từng người dân. Danh hiệu thế giới chỉ là điểm khởi đầu, chứ không phải đích đến. Đó là lời cam kết trước bạn bè quốc tế, là trách nhiệm trước lịch sử dân tộc, rằng chúng ta không chỉ biết giữ gìn quá khứ mà còn biết làm cho quá khứ ấy sống động trong hiện tại và truyền cảm hứng cho tương lai.

Muốn vậy, Việt Nam cần chuyển từ tâm thế "ứng cử" sang "hành động". Trước hết, cần một cơ chế phối hợp liên tỉnh rõ ràng, hiệu quả và ổn định, không chỉ ở cấp địa phương mà có sự điều phối từ trung ương. Tiếp theo là đầu tư cho hạ tầng văn hóa, nâng cao chất lượng truyền thông, đào tạo nhân lực chuyên sâu, và đặc biệt là ứng dụng công nghệ số trong quản lý, bảo tồn, giáo dục và truyền thông di sản. Không thể tiếp tục bảo tồn bằng phương pháp thủ công trong một thế giới đã bước vào kỷ nguyên số và chuyển đổi tri thức toàn diện. Cùng với đó, phải coi cộng đồng là trung tâm, là chủ thể sáng tạo và thụ hưởng di sản, đặc biệt là thế hệ trẻ. Di sản không thể "sống" nếu không được thế hệ kế tiếp yêu quý, thấu hiểu và tự nguyện tiếp nối. Cần tích hợp di sản vào chương trình giáo dục học đường, đào tạo hướng dẫn viên bản địa, khuyến khích khởi nghiệp văn hóa tại các vùng di sản, và nuôi dưỡng lòng tự hào văn hóa bằng các trải nghiệm thực tế thay vì lý thuyết suông. ■

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

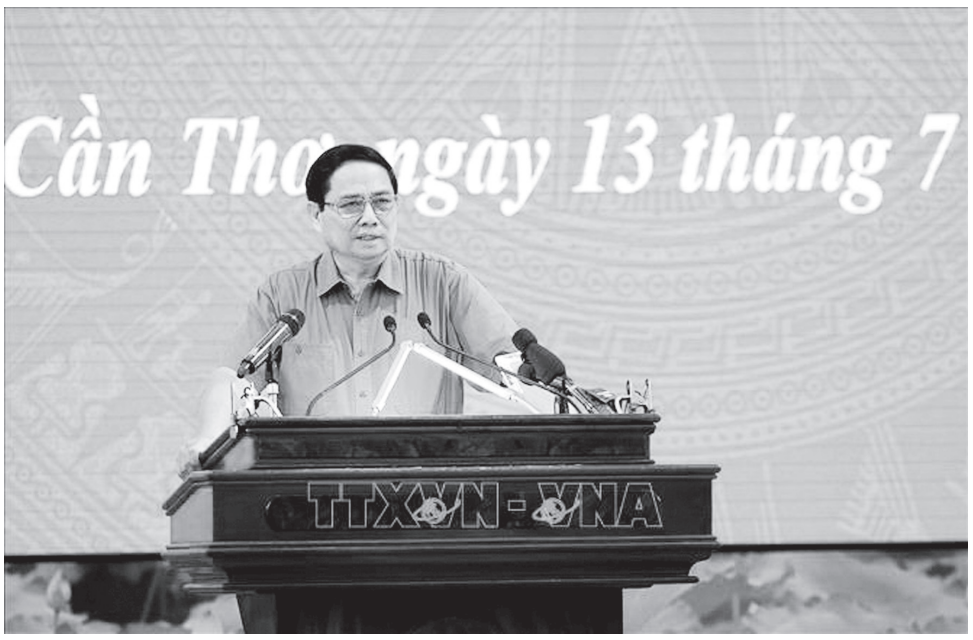
Giải quyết thủ tục hành chính thông suốt, không để đứt gãy khám chữa bệnh cho người dân

Kết luận hội nghị về tình hình thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp; tiến độ triển khai các dự án giao thông trọng điểm và Đề án phát triển bền vững 1 triệu héc-ta lúa chuyên canh vùng Đồng bằng sông Cửu Long, tại TP Cần Thơ vào ngày 13.7, Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu đẩy nhanh xây dựng các công trình phục vụ hội nghị APEC 2027 xứng tầm với vai trò, vị thế, văn hóa của đất nước, trí tuệ con người Việt Nam.

Sau khi lãnh đạo các Bộ, ngành, địa phương trao đổi, thảo luận; kết luận hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá, việc vận hành chính quyền địa phương 2 cấp ở Đồng bằng sông Cửu Long được triển khai cơ bản tốt, triển khai chắc chắn, hoàn thiện dần và đi vào hoạt động ổn định. Tuy nhiên còn một số nội dung, công việc cần rà soát, triển khai đồng bộ, chuyên nghiệp hơn nữa...

Thời gian tới, Thủ tướng đề nghị tiếp tục giữ vững đoàn kết, thống nhất trong nội bộ; tăng tốc, bứt phá, thần tốc hơn nữa, vượt qua chính bản thân mình; biến không thành có, biến khó thành dễ, biến cái không thể thành có thể; góp phần hoàn thành các mục tiêu của năm 2025 và cả nhiệm kỳ 2021-2025, nhất là mục tiêu tăng trưởng 8% trở lên trong năm nay; đảm bảo ổn định kinh tế vĩ mô, các cân đối lớn của nền kinh tế; đảm bảo ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, giữ vững an ninh quốc phòng, tạo môi trường hòa bình, ổn định, phát triển; tổ chức vận hành chính quyền địa phương 2 cấp thông suốt, hiệu quả nhất có thể; hoàn thành xây dựng nhà ở xã hội, đặc biệt là xóa nhà tạm, nhà dột nát trên phạm vi cả nước trước 31.8, trong đó xóa nhà tạm, nhà dột nát cho người có công trước 27.7 này.

Về vận hành chính quyền địa phương 2 cấp, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị xã hội triển khai thực hiện khẩn trương, hiệu quả, với phương châm "làm việc nào dứt việc đấy, làm việc nào ra việc đấy; tạo sự thông suốt, chuyên nghiệp và đồng bộ" như Tổng Bí thư Tô Lâm đã chỉ đạo. Trong đó, thực hiện nghiêm Kết luận số 177-KL/TW của Bộ Chính trị về thực hiện quyết liệt, hiệu quả bảo đảm thông suốt, ổn định đơn vị hành chính 2 cấp tại mỗi địa phương và các nghị quyết, kế hoạch, quyết định Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ: Sắp xếp đầy đủ đội ngũ cán bộ ở cấp tỉnh, cấp xã; chuẩn bị cán bộ cho Đại hội đảng các cấp; chuẩn bị các văn kiện của Đại hội đảng các cấp; giải quyết thủ tục hành chính cho người dân, doanh nghiệp thông suốt; không để đứt gãy khám chữa bệnh cho người dân; triển khai trường học bán trú cho các cháu học sinh tại khu vực biên giới, vùng sâu, vùng xa; hoàn thiện hạ tầng số, nhất là nơi điều kiện khó khăn về sóng internet và điện.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu kết luận Hội nghị Ảnh: TTXVN

Về nhóm các công trình trọng điểm quốc gia, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo phải triển khai với tinh thần "vượt nắng, thắng mưa, không thua gió bão", "làm việc xuyên ngày tết, ngày nghỉ", "ăn tranh thủ, ngủ khẩn trương", "chỉ bàn làm, không bàn lùi". Cả hệ thống chính trị phải vào cuộc, nhất là người đứng đầu phải thường xuyên kiểm tra, đôn đốc. Chính quyền chủ động tháo gỡ các vướng mắc nếu có thuộc thẩm quyền. Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể cùng chung tay, góp sức hỗ trợ các lực lượng thi công "không để các nhà thầu, các kỹ sư, công nhân cô đơn trên công trường". Các nhà thầu huy động các nhà thầu phụ ở địa phương giúp các doanh nghiệp địa phương trưởng thành.

Đối với đề án phát triển bền vững 1 triệu ha lúa chuyên canh vùng Đồng bằng sông Cửu Long, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương khẩn trương hoàn thiện quy hoạch, hoàn thành trong quý 3.2025; xây dựng thương hiệu lúa gạo Việt Nam, trong đó có thương hiệu lúa chất lượng cao Việt Nam; có giải pháp, ưu đãi huy động nguồn lực để triển khai Đề án; triển khai các hiệp định xuất khẩu lúa gạo, đảm bảo đầu ra lúa gạo cho người dân; cũng như cung ứng các dịch vụ, nguyên liệu đầu vào cho sản xuất lúa; bảo đảm liên kết 4 nhà gồm Nhà nước, nhà doanh nghiệp, nhà trường, nhà nông; xây dựng các quy trình, tiêu chuẩn; thành lập các mô hình hợp tác xã trong lĩnh vực này.

Cũng tại hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu xây dựng các công trình phục vụ hội nghị APEC 2027 tại Phú Quốc phải được xây dựng nhanh, đẹp, xứng tầm với vai trò, vị thế, văn hóa của đất nước, trí tuệ con người Việt Nam, không chỉ phục vụ trước mắt và trong lâu dài bao gồm các công trình xử lý rác thải, cung cấp nước sạch, xử lý nước thải, giao thông liên kết, cây xanh, chiếu sáng… Về dự án Bệnh viện Ung bướu Cần Thơ, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu khoanh việc xử lý các tồn tại, vướng mắc; đồng thời triển khai ngay dự án để hoàn thành trong năm 2026, giao TP Cần Thơ làm chủ đầu tư…

Nhất trí giải quyết các đề xuất của lãnh đạo các tỉnh, thành phố, Thủ tướng Chính phủ giao lực lượng quân đội nghiên cứu, xây dựng phát triển hệ thống giao thông thủy nội địa tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long với các cơ chế đặc thù, đặc biệt.

P.V (tổng hợp)

"Giọt hồng tri ân 2025" đặt mục tiêu tiếp nhận 4.000 đơn vị máu

Chương trình hiến máu "Giọt hồng tri ân 2025" với thông điệp "Mỗi trái tim - Một ngọn lửa anh hùng" do Viện Huyết học Truyền máu Trung ương tổ chức là hoạt động trọng điểm nằm trong chiến dịch hiến máu tình nguyện hè 2025, được tổ chức từ ngày 18-27.7.

Mục tiêu của chương trình nhằm lan tỏa tinh thần sẻ chia, trách nhiệm với cộng đồng và thể hiện lòng biết ơn đến thế hệ cha anh đã cống hiến, hy sinh cho Tổ quốc. Chương trình được tổ chức tại nhiều địa điểm ở Hà Nội như: Viện Huyết học Truyền máu Trung ương (số 5 Phạm Văn Bạch, Cầu Giấy) từ 7h đến 16h30 ngày 18-27.7; AEON Mall Hà Đông từ 9h đến 16h ngày 19.7 và AEON Mall Long Biên từ 9h đến 16h ngày 20.7.

Chương trình dự kiến tiếp nhận tối thiểu 4.000 đơn vị máu, đóng góp vào nguồn máu dự trữ cho công tác cấp cứu và điều trị trong dịp hè, thời điểm luôn ghi nhận tình trạng khan hiếm máu do số lượng người hiến giảm mạnh. Được tổ chức lần đầu tiên vào năm 2011, chương trình "Giọt hồng tri ân" ra đời với mục tiêu định hướng giới trẻ tích cực tham gia hoạt động hiến máu tình nguyện vì sức khỏe cộng đồng, như một lời "tri ân" thiết thực gửi đến các anh hùng, liệt sĩ đã hy sinh vì độc lập, tự do của dân tộc. Từ năm 2013, khi Chiến dịch Hành trình Đỏ chính thức ra mắt, chương trình vận động hiến máu xuyên Việt quy mô lớn, "Giọt hồng tri ân" tại Hà Nội nhanh chóng trở thành điểm cầu lớn nhất cả nước, luôn dẫn đầu về số lượng máu tiếp nhận và số lượng người tham gia. Trong hơn một thập kỷ qua, chương trình đã thu hút hàng chục ngàn người dân, đặc biệt là thanh niên, học sinh, sinh viên cùng các cán bộ, công chức, chiến sĩ lực lượng vũ trang tham gia hiến máu.

Thành công của "Giọt hồng tri ân" có được nhờ sự vào cuộc mạnh mẽ của các cấp Hội Chữ thập đỏ, Đoàn Thanh niên, các tổ chức đoàn thể và doanh nghiệp trên địa bàn Hà Nội, góp phần thúc đẩy phong trào hiến máu nhân đạo trở thành nét đẹp văn hóa trong đời sống xã hội. Theo Viện Huyết học Truyền máu Trung ương, trong hai tháng cao điểm hè 7 - 8.2025, Trung tâm Máu quốc gia cần tiếp nhận khoảng 90.000 đơn vị máu để phục vụ điều trị cho 180 bệnh viện khu vực phía Bắc. Tuy nhiên, tính đến thời điểm hiện tại, Viện vẫn cần bổ sung ít nhất 30.000 đơn vị máu, trong đó riêng nhóm máu O cần khoảng 15.000 đơn vị.

Lý giải về tình trạng thiếu máu trong dịp hè, PGS.TS Nguyễn Hà Thanh, Viện trưởng Viện Huyết học Truyền máu Trung ương cho biết: Mùa hè là thời điểm nguồn người hiến máu suy giảm do nhiều người đi nghỉ mát, sinh viên về quê… Trong khi đó, nhu cầu điều trị vẫn không giảm, thậm chí tăng cao hơn ở một số nhóm bệnh nhân như các cháu nhỏ mắc tan máu bẩm sinh, cần truyền máu định kỳ để duy trì sự sống và chuẩn bị bước vào năm học mới. Máu là chế phẩm y tế đặc biệt, không thể sản xuất bằng công nghiệp hay bảo quản dài ngày. Việc hiến máu cần diễn ra đều đặn và liên tục. Mỗi đơn vị máu được trao đi là một cuộc đời được tiếp thêm hy vọng.

Viện trưởng Viện Huyết học Truyền máu Trung ương kêu gọi người dân Thủ đô và khu vực lân cận, những ai đủ điều kiện sức khỏe, hãy sắp xếp thời gian đến các điểm hiến máu trong chương trình "Giọt hồng tri ân 2025", góp phần trao gửi sự sống, lan tỏa tình yêu thương và lòng biết ơn đến cộng đồng. Trước đó, ngày 20.6, Thứ trưởng Bộ Y tế Trần Văn Thuấn, Phó Trưởng ban Chỉ đạo quốc gia Vận động Hiến máu tình nguyện đã ký công văn đề nghị các địa phương tiếp tục kiện toàn Ban Chỉ đạo các cấp, phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế và các cơ sở tiếp nhận máu để duy trì lịch vận động, đảm bảo chỉ tiêu tiếp nhận máu năm 2025.

T.SƯƠNG

Vừa an cư lại lo tái định cư

● NHƯ ĐỒNG

Hàng chục hộ dân tại phường Đức Phổ (Quảng Ngãi) vừa được tái định cư để phục vụ dự án cao tốc Quảng Ngãi - Hoài Nhơn, lại tiếp tục đứng trước nguy cơ phải di dời, tái định cư lần thứ hai do nằm trong khu vực quy hoạch tuyến đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam.

Để ổn định đời sống cho các hộ dân bị ảnh hưởng bởi dự án Cao tốc Bắc - Nam phía Đông (đoạn Quảng Ngãi - Hoài Nhơn), thị xã Đức Phổ (cũ) đã được UBND tỉnh Quảng Ngãi phê duyệt và bố trí 11 khu tái định cư (TĐC), với 727 lô đất. Trong số đó, khu tái định cư Đồng Mốc (phường Phổ Ninh cũ, nay là phường Đức Phổ) khá đặc thù, bởi đây là nơi bố trí nơi ở mới cho nhiều trường hợp buộc phải cưỡng chế thu hồi đất để thực hiện dự án cao tốc. Nhiều hộ dân mới chuyển vào an cư cách đây không lâu.

Khu tái định cư Đồng Mốc đã được đầu tư hoàn thiện, người dân vừa mới ổn định cuộc sống

Theo báo cáo nghiên cứu tiền khả thi, dự án đường sắt cao tốc Bắc - Nam, đoạn qua địa bàn tỉnh Quảng Ngãi có chiều dài 86,3 km, đi qua địa bàn 14 xã và 3 phường của Quảng Ngãi. Điểm đầu tuyến ở xã Bình Minh, điểm cuối tại xã Khánh Cường; tuyến song song với đường sắt hiện hữu, Quốc lộ 1 (về phía Tây và không giao cắt), đồng thời tuyến liền kề và song song với cao tốc Bắc - Nam (có giao cắt với cao tốc 4 vị trí).

Nguy cơ tái định cư lần hai

Tuy nhiên, theo báo cáo tiền khả thi của dự án đường sắt tốc độ cao qua Quảng Ngãi, tuyến đường sẽ cắt ngang nhiều khu dân cư và tái định cư mới hoàn thành, trong đó có khu tái định cư Đồng Mốc. Như vậy, những hộ dân nơi đây vừa mới an cư lại đứng trước nguy cơ phải di dời, tái định cư lần thứ hai trong khu vực quy hoạch tuyến đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam.

Bà T.T.T, một người dân ở khu tái định cư Đồng Mốc cho biết, một số hộ dân vừa mới hoàn tất việc di dời, an cư vào khoảng cuối năm 2024. Trong khi đó, khu tái định cư đã được xây dựng hạ tầng hoàn chỉnh, đời sống người dân tại đây bắt đầu ổn định. Nếu tiếp tục phải di dời, tái định cư lần nữa sẽ gây tốn kém chi phí cho Nhà nước, người dân và ảnh hưởng lớn đến đời sống. Do đó, bà T. đề nghị chính quyền sớm xem xét điều chỉnh quy hoạch dự án nhằm giúp người dân yên tâm an cư. Chủ tịch UBND phường Đức Phổ Trần Ngọc Sang cho biết: "Nếu dự án đường sắt giữ nguyên hướng tuyến hiện tại, hàng chục hộ dân có thể phải tiếp tục di dời. Điều này sẽ gây bất ổn tâm lý, áp lực tài chính và mất ổn định đời sống xã hội tại khu vực. Bên cạnh đó, việc vận động người dân thực hiện bồi thường, giải phóng mặt bằng lần nữa sẽ rất khó khăn. Bởi tại khu tái định cư này, nhiều hộ dân từng phải cưỡng chế thu hồi đất để bố trí tái định cư trước đó.

Trước thực trạng trên, UBND phường Đức Phổ đã đề nghị Sở Xây dựng tỉnh kiến nghị cấp thẩm quyền nghiên cứu điều chỉnh tim tuyến đường sắt tốc độ cao, chuyển hướng sang phía Tây khu tái định cư Đồng Mốc nhằm tránh việc người dân phải di dời lần thứ hai trong thời gian ngắn. Nội dung này cũng từng được UBND thị xã Đức Phổ (cũ) đề xuất.

Còn nhiều bất cập

Theo Sở Xây dựng Quảng Ngãi, trong báo cáo nghiên cứu tiền khả thi, phạm vi ranh giới dự án được đề xuất đi qua các khu tái định cư vừa được đầu tư xây dựng thuộc dự án đường cao tốc Quảng Ngãi - Hoài Nhơn, Đà Nẵng - Quảng Ngãi, bao gồm: Khu tái định cư Hành Thuận (xã Nghĩa Hành), khu tái định cư Điền An (xã Nghĩa Giang), khu tái định cư Đồng Mốc (phường Đức Phổ). Việc này sẽ phát sinh tái định cư nhiều lần, ảnh hưởng lớn đến cuộc sống của người dân tại các khu tái định cư mới xây dựng.

Không chỉ bất cập về việc tái định cư, hướng tuyến đường sắt cao tốc hiện nay còn bộc lộ nhiều vấn đề khác như đi qua khu di tích Địa đạo Hiệp Phổ Nam (xã Nghĩa Hành) và các trụ sở hành chính, nghĩa trang Liệt sĩ, trường học, chợ thuộc địa phương này. Đồng thời, tuyến đường cắt qua hai hồ chứa nước lớn tại xã Bình Sơn, ảnh hưởng đến không gian cảnh quan và an toàn nguồn nước. Về vị trí đặt nhà ga, theo phương án hiện nay, nhà ga depot dự kiến bố trí tại phía Tây khu công nghiệp Quảng Phú, lệch về phía Bắc đường Hoàng Hoa Thám. Tuy nhiên, theo đánh giá của Sở Xây dựng, vị trí này chưa phù hợp với quy hoạch chung đã được phê duyệt.

Cụ thể, khu vực này có mật độ dân cư dày đặc, nhà dân san sát, đồng thời chồng lấn với một nhà máy chế biến thủy sản lớn đang hoạt động ổn định của tỉnh. Việc tổ chức giao thông kết nối sẽ gặp khó khăn và ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống dân cư, cũng như hoạt động sản xuất - kinh doanh trong khu công nghiệp. Ngoài ra, tuyến đường sắt còn chồng lấn với phạm vi dự án cao tốc Quảng Ngãi - Hoài Nhơn tại xã Mộ Đức, đặc biệt là đoạn qua hầm cao tốc số 1, cách các hầm số 2 và 3 chỉ từ 100 - 150m, đồng thời cắt ngang hai nút giao cao tốc phía Nam Quảng Ngãi, gây nguy cơ xung đột hạ tầng nghiêm trọng trong giai đoạn thi công và khai thác.

Kiến nghị điều chỉnh để tối ưu dự án

Từ những bất cập trên, UBND tỉnh Quảng Ngãi đã kiến nghị Bộ Xây dựng nghiên cứu, chỉ đạo đơn vị tư vấn điều chỉnh cục bộ hướng tuyến tại các vị trí chồng lấn, không phù hợp, nhằm giảm thiểu chi phí giải phóng mặt bằng, hạn chế xung đột hạ tầng và đảm bảo tiến độ tổng thể của dự án. Tỉnh cũng đề xuất rà soát lại ranh giới dự án để hạn chế tối đa tình trạng chồng lấn, giao cắt với tuyến cao tốc Quảng Ngãi - Hoài Nhơn đang thi công, đảm bảo hiệu quả đầu tư đồng bộ giữa hai dự án trọng điểm quốc gia.

Đặc biệt, tỉnh đề xuất dịch chuyển vị trí nhà ga về phía Nam khoảng 2,5 km, đến khu vực giáp ranh giữa phường Nghĩa Lộ và xã Nghĩa Giang, gần nút giao đường Trường Chinh - Lê Duẩn (theo quy hoạch). Khu vực này chủ yếu là đất nông nghiệp, thuận lợi cho tổ chức giao thông kết nối, đảm bảo quỹ đất xây dựng nhà ga và phù hợp định hướng phát triển đô thị theo mô hình TOD (phát triển đô thị gắn với giao thông công cộng). Giám đốc Sở Xây dựng tỉnh Quảng Ngãi Nguyễn Phúc Nhân cho biết, Sở đang tích cực phối hợp với Ban Quản lý dự án đường sắt và các đơn vị liên quan thuộc Bộ Xây dựng để kiến nghị điều chỉnh một số nội dung quan trọng liên quan đến hướng tuyến và vị trí nhà ga của dự án đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam đoạn qua địa phương.

Đồng thời, Sở cũng tham mưu UBND tỉnh gửi nhiều văn bản kiến nghị Bộ Xây dựng, trên cơ sở rà soát thực địa và đối chiếu với hồ sơ ranh giới dự án do đơn vị tư vấn lập trong báo cáo nghiên cứu tiền khả thi. ■

Giả danh BHXH để lừa đảo với chiêu trò "cập nhật thông tin"

Gần đây, BHXH Việt Nam nhận được phản ánh của người dân về việc nhận được nhiều cuộc gọi, tin nhắn từ các đối tượng lừa đảo, mạo danh người của BHXH, nhằm chiếm đoạt thông tin cá nhân và tài sản của người dân. Theo đó, BHXH Việt Nam liên tục nhận được phản ánh về việc các đối tượng lừa đảo mạo danh cán bộ BHXH, thực hiện các hành vi như: Gọi điện thoại, nhắn tin, hoặc gửi các đường link không rõ nguồn gốc.

Các đối tượng này yêu cầu người dân và các đơn vị sử dụng lao động cập nhật thông tin với lý do: "Từ ngày 1.7.2025, cơ quan BHXH thay đổi hệ thống giao dịch điện tử, nếu không cập nhật sẽ bị gián đoạn giao dịch, không nhận được lương hưu và thẻ bảo hiểm y tế". Đây là thủ đoạn nhằm lợi dụng, lừa đảo người tham gia, thụ hưởng chính sách BHXH, BHYT, bảo hiểm thất nghiệp, với nhiều hình thức khác nhau.

BHXH Việt Nam khẳng định, đây là thủ đoạn lừa đảo có tổ chức, lợi dụng sự lo lắng của người dân về các thay đổi chính sách. BHXH Việt Nam không có bất kỳ chủ trương nào về việc gọi điện, nhắn tin kết bạn qua ứng dụng Zalo, hay gửi đường link, mã QR để yêu cầu người dân cung cấp căn cước công dân, thông tin cá nhân, hoặc thực hiện việc thay đổi hệ thống giao dịch điện tử, cập nhật ứng dụng VssID, hay tích hợp thẻ BHYT vào căn cước công dân.

Để bảo vệ thông tin cá nhân và tài sản, BHXH Việt Nam khuyến nghị người dân nâng cao cảnh giác tối đa: Tuyệt đối không truy cập vào các đường link lạ hoặc không rõ nguồn gốc; Không cung cấp mã OTP, mật khẩu cá nhân hay bất kỳ thông tin nhạy cảm nào cho bất kỳ ai qua điện thoại, tin nhắn hay đường link lạ; Nghiên cứu và kiểm tra kỹ lưỡng mọi thông tin trước khi thực hiện bất kỳ giao dịch nào trên môi trường mạng. Khi có nhu cầu cập nhật hay điều chỉnh thông tin cá nhân liên quan đến BHXH, người dân cần trực tiếp liên hệ cơ quan BHXH địa phương để được hỗ trợ chính xác, hoặc thực hiện thông qua các kênh chính thức và an toàn như Cổng Dịch vụ công Quốc gia, hoặc ứng dụng VssID, tổng đài của BHXH Việt Nam 19009068.

B.N

CÔNG TÁC ĐẶT, ĐỔI TÊN ĐƯỜNG Ở TP.HCM:

Cần có kế hoạch và lộ trình phù hợp

Bài, ảnh: THÙY TRANG

Tròn 20 năm thực hiện Nghị định số 91/2005/NĐ-CP của Chính phủ về ban hành Quy chế đặt tên, đổi tên đường, phố và công trình công cộng (2005-2025), TP.HCM đã có những bước tiến dài nhưng cũng bộc lộ nhiều tồn tại cần phải tháo gỡ.

Thông tin từ Sở VHTT TP.HCM cho biết, từ năm 2005 đến nay, TP.HCM đã đặt tên cho 643 tuyến đường và công trình công cộng, đổi tên 3 tuyến đường, điều chỉnh lý trình 19 tuyến đường. Các tên đường được lựa chọn dựa trên giá trị lịch sử, danh nhân văn hóa, địa danh tiêu biểu…

Có hàng loạt tuyến đường trùng tên

Theo PGS.TS Hà Minh Hồng, Hội Khoa học Lịch sử TP.HCM, tính luôn giai đoạn từ 1984-2024, TP.HCM đã đặt tên 1.299 tuyến đường, đổi tên 18 tuyến và điều chỉnh lý trình 86 tuyến đường. Việc sáp nhập địa phương và phát triển đô thị nhanh chóng đã khiến tình trạng trùng tên đường trở nên phổ biến hơn. Sau đợt sáp nhập này, TP.HCM ghi nhận ít nhất 12 tuyến đường trùng tên, như đường Phan Văn Trị, đường Tân Mỹ, đường Nguyễn Thị Nhỏ, đường Hồ Văn Long, đường Chu Văn An… Ông Nguyễn Thành Nghĩa, Phó Trưởng phòng Quản lý văn hóa gia đình (Sở VHTTDL tỉnh Bình Dương, cũ) cho biết, tính đến nay, toàn tỉnh Bình Dương (cũ) đã đặt mới hơn 770 tên đường tại các đô thị lớn và các tuyến đường xã… Công tác này vẫn còn nhiều hạn chế, như tình trạng trùng tên trong cùng địa bàn gây nhầm lẫn; số lượng tên đường mang tên địa danh, nhân vật lịch sử địa phương còn ít; việc lấy ý kiến cộng đồng đôi khi hình thức, chưa phản ánh đầy đủ nguyện vọng; chưa ứng dụng công nghệ thông tin, chưa số hóa dữ liệu...

Theo bà Ngô Thị Loan, Phó Trưởng phòng Quản lý văn hóa (Sở VHTTDL tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, cũ), từ năm 2016, tỉnh đã phê duyệt ngân hàng dữ liệu tên đường với 1.000 tên, phục vụ nhu cầu đặt, đổi tên đường. Tuy nhiên, quá trình đô thị hóa nhanh khiến nhu cầu tăng cao, dẫn đến trùng lặp ở nhiều nơi. Để khắc phục, từ năm 2024, Sở đã khảo sát, bổ sung gần 300 tên mới. Đến đầu năm 2025, UBND tỉnh tiếp tục phê duyệt thêm 30 nhân vật lịch sử tiêu biểu, 2.959 địa danh, 5 sự kiện, 52 di tích lịch sử và 2 sự kiện văn hóa thế giới. Đây là cơ sở quan trọng để các địa phương xây dựng đề án đặt, đổi tên đường phù hợp thực tế, minh bạch, tôn vinh lịch sử, văn hóa và thuận tiện quản lý. Tuy nhiên, công tác quản lý vẫn còn hạn chế như chưa có quy chế riêng; một số tuyến đường chưa có tên gây khó khăn cho quản lý và đời sống người dân.

Theo chuyên gia, những nguyên nhân chính dẫn đến trùng tên là do lịch sử để lại từ giai đoạn hợp nhất các đơn vị hành chính sau 1975 và các lần sáp nhập sau này; xu hướng tôn vinh danh nhân, sự kiện lịch sử, địa danh khiến nhiều địa phương sử dụng tên giống nhau; giai đoạn 1975-1995, các quận, huyện từng tự ý đặt tên khi chưa có quy định thống nhất.

Đặt, đổi tên đường gắn với quy hoạch phát triển đô thị

Trước thực tế này, ông Nguyễn Thành Nghĩa đề xuất Bộ Xây dựng và Bộ Nội vụ sớm xây dựng, trình Chính phủ ban hành nghị định sửa đổi hoặc thay thế Nghị định 91, mở rộng phạm vi áp dụng cho siêu đô thị vùng. Bà Ngô Thị Loan đề xuất Sở VHTT rà soát, tổng hợp xây dựng ngân hàng dữ liệu tên đường chung cho toàn TP.HCM (mới), trên cơ sở dữ liệu hiện có của TP.HCM, Bà Rịa - Vũng Tàu và Bình Dương, tránh trùng lặp.

Theo KTS Nguyễn Trường Lưu, Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT TP.HCM, cần lập ngay một "quỹ địa danh" để lưu giữ những địa danh đã đi sâu vào lịch sử, tránh bị mất đi khi có sự thay đổi hành chính. Cần có một bộ tiêu chí chi tiết cho việc đặt tên đường, đặc biệt là đối với Bà mẹ Việt Nam anh hùng và các danh nhân, giúp việc thẩm định của hội đồng trở nên khách quan và dễ dàng hơn. Đại diện Sở Xây dựng TP.HCM cho hay, theo thống kê, các tuyến đường do quận, huyện TP.HCM cũ quản lý là hơn 5.000 đường và hơn 31.500 hẻm, trong đó nhiều hẻm lớn hơn đường, nhưng vẫn chưa có định nghĩa và quy chuẩn rõ ràng. Đây là thách thức lớn trong phân định, gắn biển tên và quản lý.

TS Trương Hoàng Trương (Khoa Đô thị học, Trường ĐH KHXH&NV, ĐHQG TP.HCM) cùng nhóm nghiên cứu đề xuất mở rộng quỹ tên đường bằng cách lấy tên biển đảo, núi, sông, hồ để tăng tính giáo dục địa lý và khẳng định chủ quyền quốc gia; quy định tên tạm (như đường D1, đường số 5...) chỉ nên tồn tại tối đa 1-2 năm, sau đó phải đặt tên chính thức dựa trên tham vấn cộng đồng; chọn tên có ý nghĩa văn hóa, lịch sử hoặc gắn với đặc trưng địa phương. "Cần quy định cụ thể về tên đường trùng sau sáp nhập. Trong trường hợp sáp nhập tỉnh, thành phố, chỉ nên đổi tên nếu trùng trong cùng một phường, xã để hạn chế xáo trộn, tốn kém chi phí, phiền hà cho dân", TS Trương nói.

TS Nguyễn Minh Nhựt, Phó Trưởng ban Văn hóa - Xã hội, HĐND TP.HCM cho biết, hiện TP.HCM sau sáp nhập chưa có báo cáo chính thức về số lượng tuyến đường trùng tên, nhưng dự báo tình trạng này gia tăng mạnh. Việc sáp nhập đã đưa TP.HCM trở thành đại đô thị lớn nhất cả nước, với quy mô hơn 6.700 km² và dân số gần 15 triệu người. Tình trạng trùng tên đường, nhất là giữa các phường, xã khác nhau, đang gây khó khăn cho quản lý hành chính, cấp giấy tờ, vận hành logistics, cứu hộ, cũng như giảm hiệu quả quản lý đô thị. "Giai đoạn 2025-2030, TP.HCM cần ban hành kế hoạch đổi tên đường có lộ trình phù hợp, ứng dụng công nghệ GIS, tham vấn cộng đồng và học hỏi kinh nghiệm quốc tế", TS Nhựt nhấn mạnh.

Đặt sự đồng thuận của người dân làm trung tâm

Theo Chủ tịch Hội Di sản văn hóa TP.HCM Lê Tú Cầm, việc đặt tên đường phố nên hướng tới mục tiêu xây dựng TP.HCM trở thành một đô thị di sản. Bà cho rằng, hiện nay thành phố chưa quan tâm đầy đủ đến việc sử dụng tên các di tích lịch sử, văn hóa để đặt tên đường. Bên cạnh đó, việc dùng tên các sự kiện lịch sử cũng còn thiếu vắng. Nếu khai thác đầy đủ các yếu tố này, hệ thống tên đường sẽ góp phần tô đậm bản sắc di sản cho đô thị.

Ông Nguyễn Minh Nhựt, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM, nhấn mạnh việc đặt, đổi tên đường và công trình công cộng không chỉ mang ý nghĩa quản lý hành chính mà còn là một phần quan trọng trong việc xây dựng bản sắc văn hóa, khẳng định hồn cốt của đô thị và hướng tới mục tiêu xây dựng TP.HCM trở thành đô thị di sản. TP.HCM luôn coi việc đặt, đổi tên đường là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, được thực hiện rất thận trọng và kỹ lưỡng. Ông Nhựt dẫn chứng, suốt mấy chục năm qua, TP.HCM chỉ đổi tên 18 tuyến đường, chiếm khoảng 1,3% trong tổng số 1.317 tuyến đã đặt, đổi tên. Điều này cho thấy mỗi quyết định đều được cân nhắc kỹ, "cân lên đặt xuống" rất nhiều lần với quy trình chặt chẽ. Với những nỗ lực, TP.HCM cơ bản đáp ứng yêu cầu phát triển. Tuy nhiên, thực tiễn còn nhiều bất cập. Để khắc phục, ông Nhựt đề xuất ba nhóm giải pháp. Thứ nhất, xây dựng quy chế mới phù hợp thực tiễn phát triển, quy định rõ tiêu chí, thẩm quyền, quy trình đặt, đổi tên đường và công trình công cộng; mở rộng "ngân hàng tên" và khuyến khích cộng đồng, giới khoa học, hội nghề nghiệp tham gia đóng góp, bảo đảm công khai, minh bạch.

Song song đó, đẩy nhanh tiến độ đặt tên cho các tuyến, công trình mới và xử lý tồn đọng các tuyến chưa có tên hoặc chưa chuẩn xác; gắn với chuẩn hóa, số hóa dữ liệu. Đặc biệt, cần rà soát, chỉnh sửa tên đường sai hoặc không còn phù hợp; phân loại mức độ ảnh hưởng để xử lý khéo léo, tránh xáo trộn đời sống người dân. Với những tên sai lâu năm, có thể ghi chú tên đúng kèm theo, điều chỉnh dần qua nhiều thế hệ, đảm bảo ổn định xã hội và tôn trọng lịch sử.

Ông Nguyễn Minh Nhựt khẳng định, tất cả giải pháp đều phải đặt "sự đồng thuận của nhân dân làm trung tâm", lấy lợi ích cộng đồng làm nền tảng, kết hợp chặt chẽ giữa khoa học, thực tiễn và giá trị lịch sử, vừa tích hợp phương pháp truyền thống, vừa ứng dụng hiện đại. Theo kế hoạch, TP.HCM sẽ hoàn thiện và trình quy chế mới về đặt, đổi tên đường, phố và công trình công cộng trước 10.12.2025, kịp trình HĐND TP thông qua, để có thể áp dụng từ 2026. ■

Góc đường Nguyễn Huệ - Lê Thánh Tôn, gần trụ sở UBND TP.HCM

VIỆT - NGA TĂNG TỐC HỢP TÁC DU LỊCH:

Đặt nền móng cho giai đoạn phát triển chiến lược

● NGUYỄN ANH - TỐ LINH

Trong bối cảnh thế giới đang tái cấu trúc dòng khách quốc tế hậu đại dịch, hợp tác du lịch Việt Nam - Liên bang Nga nổi lên như một điểm sáng với tốc độ phục hồi mạnh mẽ, cam kết chính trị sâu rộng và tầm nhìn phát triển dài hạn.

Đoàn khách Việt Nam tới Nga

Từ cam kết chính trị đến hành động cụ thể

Phiên họp lần thứ hai của Tổ công tác hợp tác du lịch song phương, tổ chức trực tuyến vừa diễn ra đã ghi dấu một bước tiến mới trong quá trình tăng cường kết nối, phối hợp chính sách và tạo hành lang thuận lợi cho doanh nghiệp hai nước. Phát biểu tại phiên họp, ông Hà Văn Siêu, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam nhấn mạnh: "Bản ghi nhớ hợp tác du lịch Việt Nam - Liên bang Nga giai đoạn 2025-2030, do Bộ trưởng Bộ VHTTDL Việt Nam và Bộ trưởng Bộ Phát triển Kinh tế Liên bang Nga ký nhân chuyến thăm chính thức của Tổng Bí thư Tô Lâm tới Moskva, thể hiện cam kết mạnh mẽ về hợp tác phát triển du lịch. Chúng tôi tin tưởng hợp tác song phương sẽ bước vào giai đoạn phát triển sâu sắc và thực chất hơn".

Ở chiều ngược lại, ông Igor Maksimov, Phó Vụ trưởng Vụ Hợp tác kinh tế đa phương và các dự án đặc biệt (Bộ Phát triển Kinh tế Nga) khẳng định: "Việt Nam từ lâu đã là người bạn thân thiết của Liên bang Nga, đồng thời là một trong những điểm đến được yêu thích nhất của du khách Nga. Trong nửa đầu năm 2025, lượng khách Nga đến Việt Nam tăng kỷ lục, cao nhất trong số các điểm đến nước ngoài của khách Nga, đạt mức tăng trưởng 120%".

Theo số liệu từ Cục Thống kê và UN Tourism, 6 tháng đầu năm 2025, Việt Nam đã đón gần 260.000 lượt khách Nga, vượt cả năm 2024 (232.000 lượt). Trong khi đó, lượng khách Việt Nam đến Nga vẫn còn khiêm tốn, chỉ đạt 7.000 lượt trong quý I, song vẫn cho thấy xu hướng phục hồi rõ rệt, tăng trưởng đều qua từng năm.

Hiện nay, nhiều hãng hàng không như Vietnam Airlines, Vietjet Air, Aeroflot, Azur Air, IrAero... đã khai thác trở lại các tuyến bay giữa hai nước. Các đường bay từ Nha Trang đến Vladivostok, Khabarovsk, Blagoveshchensk, hay từ Moskva đến Hà Nội, TP.HCM và Phú Quốc đã và đang gia tăng tần suất, tạo điều kiện cho dòng khách phục hồi nhanh chóng. Về phía Nga, có 5 hãng hàng không đang khai thác các đường bay đến Việt Nam bao gồm Azur Air, Aeroflot, IrAero, Ikar và Red Wings, với 11 tuyến bay, tổng cộng 24 chuyến mỗi tuần.

Cùng với đó, chính sách miễn thị thực 45 ngày của Việt Nam dành cho công dân Nga và việc Nga áp dụng e-visa cho công dân Việt Nam đang được kỳ vọng nới rộng lên 30 ngày cũng là những yếu tố thuận lợi để tăng trao đổi khách hai chiều.

Tuy nhiên bà Nguyễn Thị Vân, Tổng Giám đốc Hanoitourist nhận định: "Thủ tục visa điện tử của Nga hiện nay còn nhiều bất cập, thời gian xử lý kéo dài từ 15-30 ngày gây khó khăn cho doanh nghiệp lữ hành Việt trong việc bán tour. Chúng tôi rất mong muốn Nga đơn giản hóa thủ tục và xem xét miễn thị thực cho khách du lịch Việt Nam đi theo đoàn". Bên cạnh đó, bà Nguyễn Thị Vân cho rằng, tần suất các chuyến bay thẳng vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu, đặc biệt là vào mùa cao điểm.

Tháo gỡ rào cản visa, mở rộng kết nối hàng không

Tại phiên họp, các doanh nghiệp như Hanoitourist, Saigontourist, Svoi TS, Ostrovok... đã đưa ra những đề xuất thực chất như: Tăng tần suất và mở thêm các đường bay mới (đặc biệt là đến Saint Petersburg); phát triển các sản phẩm chuyên biệt như tour trải nghiệm mùa đông, lễ hội Giáng sinh tại Nga; tổ chức famtrip cho báo chí và doanh nghiệp hai nước; đầu tư nền tảng truyền thông bằng tiếng Việt và tiếng Nga; tổ chức các lớp đào tạo hướng dẫn viên tiếng Nga tại Việt Nam.

Về phía Nga, ông Maksimov cho biết: "Chính phủ Liên bang đang triển khai dự án quốc gia Du lịch và ngành khách sạn với tổng vốn đầu tư trên 450 tỉ rúp (tương đương 5,7 tỉ USD). Chúng tôi đang phát triển 58 tuyến du lịch quốc gia và 30 dự án quy mô lớn tại 17 vùng liên bang với tổng vốn đầu tư lên tới 13 tỉ USD nhằm thu hút đầu tư quốc tế. Du lịch là lĩnh vực được ưu tiên phát triển trong giai đoạn tới".

Hợp tác du lịch giữa hai nước cần dựa trên ba trụ cột chính: Kết nối chính sách - kết nối hàng không - kết nối doanh nghiệp. Từ phía cơ quan quản lý của Việt Nam, ông Hà Văn Siêu cho biết: "Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, Bộ VHTTDL cam kết sẽ tiếp tục đồng hành với Bộ Phát triển Kinh tế Nga và các đối tác Nga, tạo điều kiện thuận lợi cho các điểm đến, doanh nghiệp và khách du lịch".

Qua Phiên họp, hai bên cùng nhìn lại và đánh giá kết quả hợp tác trong thời gian qua, phân tích các thuận lợi và thách thức đang đặt ra. Trên cơ sở đó, đề xuất các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao trải nghiệm của khách du lịch, thúc đẩy hơn nữa hợp tác du lịch song phương trong thời gian tới, đóng góp tích cực vào mối quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện giữa hai nước Việt Nam - Liên bang Nga.

Ông Hà Văn Siêu đề nghị hai bên tiếp tục phối hợp triển khai một số biện pháp trọng tâm sau: "Tiếp tục tạo điều kiện thuận lợi về đi lại giữa hai nước, trong đó có đơn giản hóa thủ tục thị thực, xem xét miễn thị thực cho du khách Việt Nam sang Nga theo đoàn. Tăng cường kết nối hàng không, đặc biệt là mở rộng các đường bay thẳng kết nối các điểm đến du lịch mới giữa Việt Nam và Nga".

Tăng cường chia sẻ thông tin về chính sách, cơ hội đầu tư, kinh nghiệm trong phát triển du lịch để hỗ trợ doanh nghiệp hai bên, đặc biệt là cập nhật các xu hướng thay đổi trong nhu cầu du lịch nhằm xây dựng các sản phẩm phù hợp hơn với thị hiếu của du khách. Nghiên cứu phát triển sản phẩm du lịch phù hợp với nhu cầu khách hai bên, tổ chức các chương trình giới thiệu du lịch chăm sóc sức khỏe, du lịch ẩm thực, cải thiện hạ tầng, cơ sở vật chất phục vụ du khách. Đề nghị phía Nga xem xét tổ chức các lớp bồi dưỡng, nâng cao năng lực đội ngũ hướng dẫn viên tiếng Nga và điều hành tour, mang đến những trải nghiệm tốt nhất để khuyến khích du khách quay trở lại nhiều lần.

"Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cam kết sẽ phối hợp và hỗ trợ du lịch Nga trong việc triển khai các chương trình xúc tiến, quảng bá du lịch tại hai nước, qua đó góp phần tăng cường sự hiện diện và nâng cao hình ảnh của điểm đến Việt Nam và Nga đối với khách du lịch hai bên cũng như bạn bè quốc tế", ông Hà Văn Siêu khẳng định. ■

Điện ảnh sẽ đưa Việt Nam tới gần hơn du khách Ấn Độ

Ông Rahul Bali, Giám đốc điều hành Innovations India, đồng thời là người sáng lập Liên hoan phim Namaste Việt Nam cho biết, trong thời gian tới, sẽ có một số dự án điện ảnh Ấn Độ được thực hiện tại Việt Nam. "Chúng tôi muốn thông qua các bộ phim để giới thiệu vẻ đẹp đất nước Việt Nam tới khán giả Ấn Độ và quốc tế, đồng thời thúc đẩy mạnh mẽ hợp tác du lịch điện ảnh giữa hai quốc gia", ông chia sẻ.

Một trong những dự án nổi bật nhất là bộ phim Love in Vietnam, tác phẩm hợp tác sản xuất đầu tiên giữa ngành điện ảnh Ấn Độ và Việt Nam, do chính ông Rahul Bali làm nhà sản xuất. Bộ phim quy tụ dàn diễn viên nổi tiếng của cả hai nước và được ghi hình tại những địa danh trứ danh như: Hang Sơn Đoòng (Quảng Bình), Ninh Bình, Cao Bằng, vịnh Hạ Long (Quảng Ninh), Bà Nà Hills và phố cổ Hội An (Đà Nẵng)…

Thông tin về bộ phim đã được công bố tại Liên hoan phim Cannes lần thứ 77 tại Pháp và Liên hoan phim châu Á - DANAFF lần thứ 3 tại Đà Nẵng, Việt Nam. Đây được coi là cú hích lớn cho mối quan hệ hợp tác giữa điện ảnh và du lịch hai nước. Theo kế hoạch, Love in Vietnam sẽ được công chiếu rộng rãi vào tháng 9.2025 trên nhiều thị trường gồm: Bắc Mỹ, Anh, châu Âu, Australia, New Zealand, Trung Đông, Đông Nam Á, Việt Nam và Ấn Độ.

Kể từ năm 2022 đến nay, Liên hoan phim Namaste Việt Nam do ông Rahul Bali khởi xướng đã trở thành cầu nối văn hóa được khán giả hai nước nồng nhiệt đón nhận. Sự kiện không chỉ thúc đẩy giao lưu điện ảnh mà còn góp phần đưa hình ảnh Việt Nam đến gần hơn với công chúng Ấn Độ và quốc tế, đúng như thông điệp mà ông Rahul Bali từng chia sẻ: "Điện ảnh là nhịp cầu kết nối văn hóa và Việt Nam chính là một thiên đường điện ảnh đang chờ được khám phá".

Dự kiến ngày 14.7, lãnh đạo Bộ VHTTDL sẽ nghe báo cáo về việc thực hiện bộ phim Love in Vietnam và những nỗ lực quảng bá, xúc tiến du lịch điện ảnh của Việt Nam.

ĐINH VŨ AN

Bảo tồn văn hóa Mông từ du lịch cộng đồng

Bài, ảnh: HUY AN

Sự phát triển của du lịch cũng đi kèm với những thách thức trong việc bảo tồn bản sắc văn hóa truyền thống. Giữa bối cảnh đó, Khu du lịch bản Cát Cát (Lào Cai) nổi lên như một điểm sáng, nơi văn hóa Mông được gìn giữ, truyền dạy và phát huy một cách bền vững, song hành với việc tạo ra sinh kế và cải thiện đời sống cho người dân địa phương.

Lớp học truyền dạy văn hóa Mông của ông Giàng Seo Già tại khu du lịch Cát Cát

Một trong những nhân vật mang vai trò nòng cốt trong công cuộc bảo tồn văn hóa Mông tại Cát Cát là ông Giàng Seo Già, 66 tuổi. Với ba năm làm công việc dạy học tại đây, ông đã và đang truyền dạy những giá trị văn hóa quý báu cho thế hệ trẻ. Lớp học của ông không phải là một trường lớp quy củ theo kiểu chính quy mà là một lớp học bảo tồn văn hóa Mông. Lớp học này không phân biệt lứa tuổi, từ học sinh lớp 1 đến lớp 9 đều có thể tham gia.

Nội dung giảng dạy của ông Giàng Seo Già vô cùng phong phú, bao gồm nhiều khía cạnh của đời sống và văn hóa Mông. Các em được học cách đan lát, đóng các thùng đập lúa, đan bồ... Không chỉ dừng lại ở các kỹ năng thủ công, ông còn truyền dạy cách làm nhà, cách thờ cúng tổ tiên và cả những bài hát giao duyên. Lịch học của lớp cũng rất linh hoạt để phù hợp với lịch học chính khóa của các em. Vào các ngày thường (thứ 2 đến thứ 6), các em vẫn đi học ở trường. Thứ 7 và Chủ nhật, các em sẽ đến lớp học văn hóa này. Đặc biệt, vào thời gian nghỉ hè, ông Giàng Seo Già dạy liên tục trong suốt 2-3 tháng.

Mỗi buổi học kéo dài 45 phút, sau đó nghỉ 15 phút, cứ như vậy cả buổi sáng và chiều. Mặc dù mức độ nhận thức của các cháu khác nhau, nhưng lớp học không yêu cầu phân lớp, ông dạy dựa trên những gì mình biết và kinh nghiệm sẵn có, không cần soạn giáo án. Điều này thể hiện sự tâm huyết và kiến thức sâu rộng của ông, người trước đây từng là Giám đốc trung tâm văn hóa huyện Sa Pa (nay là phường Sa Pa) và là nghệ nhân ưu tú của người Mông.

Sự phát triển của bản Cát Cát không chỉ dừng lại ở việc bảo tồn văn hóa mà còn nổi bật với chính sách nhân văn trong tuyển dụng và đào tạo nguồn nhân lực. Sa Pa đã có chủ trương xây dựng các bản du lịch cộng đồng để giới thiệu văn hóa của người dân tộc Mông đến du khách và bản Cát Cát là một ví dụ điển hình.

Trước đây, đời sống của người dân ở Cát Cát rất khó khăn do điều kiện tự nhiên và sản xuất nông nghiệp không hiệu quả, dẫn đến tình trạng thiếu thốn. Trẻ em bỏ học, lang thang, và tệ nạn xã hội ngày càng nghiêm trọng, ảnh hưởng xấu đến hình ảnh địa phương. Tuy nhiên, nhiều năm gần đây, du lịch ở Cát Cát bắt đầu phát triển mạnh mẽ khi một công ty du lịch đã tiếp quản và phát triển bản Cát Cát thành một điểm du lịch cộng đồng. Mục tiêu của công ty không chỉ là phát triển kinh tế mà còn là nâng cao đời sống và bảo tồn văn hóa cho người dân tộc Mông.

Cty TNHH một thành viên du lịch Cát Cát đã tạo ra nhiều cơ hội việc làm cho người dân tộc Mông tại đây. Công ty có khoảng 250 cán bộ và nhân viên thì người Kinh chỉ có 8 người, còn lại đại đa số là người địa phương và đều là đồng bào dân tộc thiểu số. Công ty cũng có những chính sách hỗ trợ đặc biệt cho trẻ em và người già. Đối với trẻ em của các gia đình làm việc tại Cát Cát, công ty tài trợ chi phí học hành, quần áo và giáo viên để học văn hóa, đồng thời được dạy các nghề truyền thống như thổi khèn, hát Mông, vẽ sáp ong hay trở thành diễn viên.

Bản Cát Cát đang trở thành một ví dụ điển hình cho du lịch văn hóa cộng đồng tại Việt Nam. Thành công của Cát Cát là sự kết hợp giữa lợi ích của người dân, sự hỗ trợ của chính quyền và tầm nhìn của chủ đầu tư. Khu du lịch Cát Cát là một minh chứng cho thấy sự thay đổi tích cực trong tâm thức của những người làm du lịch và du khách khi đến đây. ■

Các cháu được học các nét độc đáo của văn hóa Mông

Khu du lịch Cát Cát

Phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

UBND tỉnh Lào Cai vừa có văn bản về việc bảo tồn, phát huy giá trị của các di sản được Bộ VHTTDL quyết định đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

UBND tỉnh giao Sở VHTTDL chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương có liên quan, xây dựng, ban hành kế hoạch, đồng thời hướng dẫn, chỉ đạo các đơn vị, địa phương triển khai các biện pháp tiếp tục bảo tồn, phát huy giá trị của các di sản vừa được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia đảm bảo thiết thực, hiệu quả, phù hợp với điều kiện thực tế và theo đúng các quy định của pháp luật hiện hành. UBND các xã: Nghĩa Đô, Văn Bàn, Chiềng Ken, Dương Quỳ, Võ Lao chủ động xây dựng Kế hoạch chi tiết của địa phương để bảo tồn, phát huy giá trị của các di sản vừa được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Trước đó ngày 27.6, Bộ VHTTDL công bố Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, trong đó quyết định đưa Di sản văn hóa phi vật thể Tri thức chế biến cá nướng, vịt bầu lam và rượu men lá của người Tày xã Nghĩa Đô và Di sản văn hóa phi vật thể Tết Mừng cơm mới (Dạ Sợ Da) của người Xá Phó thuộc địa bàn các xã Văn Bàn, Chiềng Ken, Dương Quỳ, Võ Lao.

MINH LÝ

Hang Sơn Đoòng được ca ngợi là hang động lớn nhất thế giới

Tạp chí du lịch hàng đầu thế giới *Travel+Leisure* đầu tháng 7 đăng tải bài viết về hang Sơn Đoòng, ca ngợi đây là "hang động lớn nhất thế giới" với vẻ đẹp choáng ngợp và trải nghiệm khám phá độc đáo không nơi nào sánh được.

Trong bài viết "World's Largest Cave in Vietnam Has Its Own Weather System and Rainforest", *Travel+Leisure* mô tả Sơn Đoòng như một "kỳ quan thiên nhiên siêu thực" với những mái vòm khổng lồ, hệ sinh thái rừng nguyên sinh nằm sâu trong lòng đất, cùng một hệ thống sông ngầm và vi khí hậu riêng biệt. Tạp chí thông tin, hang Sơn Đoòng đủ lớn để chứa trọn một tòa nhà 40 tầng và các khối thạch nhũ trong hang có tuổi đời hàng triệu năm. Đây là một trong những điểm đến kỳ vĩ và thử thách nhất hành tinh, chỉ được giới hạn cho khoảng 1.000 du khách mỗi năm theo hình thức tour mạo hiểm.

Travel+Leisure nhấn mạnh rằng, hành trình đến Sơn Đoòng không dành cho số đông mà là một trải nghiệm phiêu lưu đặc biệt, nơi con người hoàn toàn bị choáng ngợp trước sự vĩ đại và nguyên sơ của thiên nhiên.

LAN HƯƠNG

QUẦN THỂ DI TÍCH, DANH THẮNG YÊN TỬ, VĨNH NGHIÊM, CÔN SƠN - KIẾP BẠC LÀ DI SẢN VĂN HÓA THẾ GIỚI:

Bảo vệ bền vững giá trị nổi bật toàn cầu cho tương lai

HÀ AN

Vào lúc 13h2' ngày 12.7 (giờ địa phương), tức 18h2' ngày 12.7 (giờ Việt Nam), tại Kỳ họp lần thứ 47 của Ủy ban Di sản Thế giới (UNESCO), GS Nikolay Nenov, Chủ tịch Kỳ họp đã chính thức gõ búa công nhận Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc (thuộc địa phận các tỉnh Quảng Ninh, Bắc Ninh, TP Hải Phòng) là Di sản Văn hóa Thế giới.

GS Nikolay Nenov, Chủ tịch Kỳ họp lần thứ 47 của Ủy ban Di sản Thế giới chính thức gõ búa công nhận Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc là Di sản Văn hóa Thế giới Ảnh: CDSVH

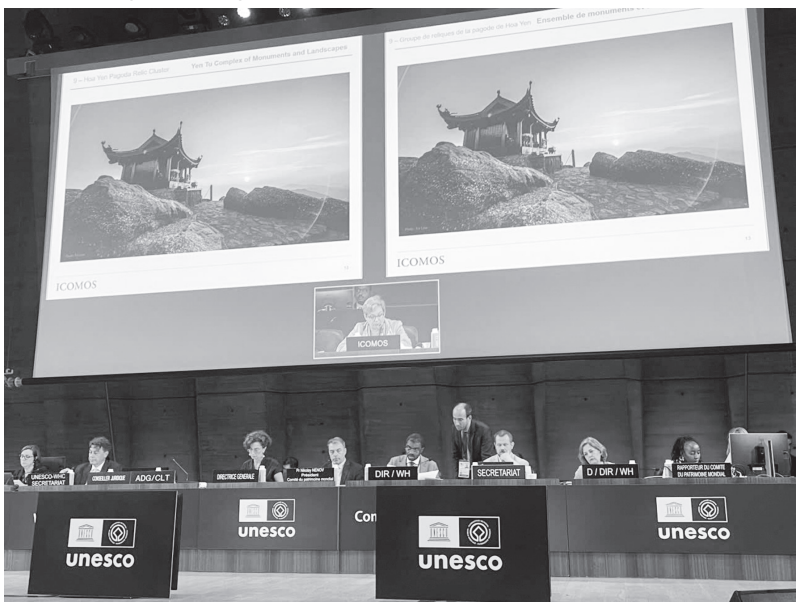
Đây là di sản thế giới thứ 9 ở Việt Nam và là di sản thế giới liên tỉnh thứ hai ở Việt Nam cùng với di sản thế giới vịnh Hạ Long - Quần đảo Cát Bà (Quảng Ninh, TP Hải Phòng). Được biết, Kỳ họp đã đạt được sự nhất trí tuyệt đối, toàn bộ thành viên tham dự Kỳ họp đều ủng hộ Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc xứng đáng ghi vào Danh mục Di sản Thế giới.

Đáp ứng nhiều tiêu chí quan trọng của UNESCO

Quần thể di tích và danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc với Phật giáo Trúc Lâm làm cốt lõi, được thành lập vào thế kỷ XIII bởi các vua nhà Trần, đặc biệt là vai trò của Phật Hoàng Trần Nhân Tông. Phật giáo Trúc Lâm đã sáng tạo nên nhiều giá trị, đóng góp đặc biệt, bền vững cho di sản văn hóa và tinh thần của nhân loại.

Bắt nguồn từ cảnh quan núi thiêng Yên Tử, Phật giáo Trúc Lâm đại diện cho một hệ thống triết lý và tinh thần khoan dung, vị tha của Phật giáo. Phật giáo Trúc Lâm cũng là minh chứng cho sự kết hợp hài hòa giữa Phật giáo Đại thừa với đạo đức Nho giáo, vũ trụ quan Đạo giáo và tín ngưỡng bản địa Việt Nam. Các giá trị tư tưởng, văn hóa của Phật giáo Trúc Lâm hoàn toàn phù hợp với mục tiêu cơ bản của UNESCO trong việc duy trì, làm phong phú các giá trị chung của nhân loại: Giáo dục, xây dựng văn hóa hòa bình; tinh thần tự chủ, kết hợp hài hòa giữa con người và thế giới tự nhiên, tôn trọng quy luật của tự nhiên.

Từ những đền thờ, am thất, tuyến hành hương, bia đá, mộc bản và các di tích được bảo tồn nghiêm ngặt phân bố trên một không gian rộng lớn từ Yên Tử đến Vĩnh Nghiêm và Côn Sơn - Kiếp Bạc, hệ thống di sản này phản ánh đầy đủ các giai đoạn phát triển của Phật giáo Trúc Lâm: Từ việc thành lập và thể chế hóa đến sự phục hưng, tiếp tục lan tỏa giá trị sáng tạo, nhân văn. Các điểm di tích này được hình thành từ nhiều thế kỷ trước đây, luôn thể hiện sự phát triển tiếp nối, đóng vai trò trung tâm tôn giáo, văn hóa tâm linh, là điểm đến hành hương của hàng triệu du khách mỗi năm. Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa Thế giới vì đã đáp ứng và thỏa mãn theo các tiêu chí (iii) và (vi), là bằng chứng cho sự kết hợp độc đáo giữa nhà nước, tôn giáo và nhân dân trong việc hình thành bản sắc dân tộc Việt Nam; cùng cảnh quan linh thiêng được hình thành thông qua mối tương tác thường xuyên, mật thiết với thiên nhiên; và một hệ thống đạo đức dựa trên lòng yêu chuộng hòa bình, tu dưỡng bản thân, lòng khoan dung, nhân ái và sự giao hòa giữa con người và thiên nhiên.

Phiên thảo luận về Hồ sơ đề cử Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc Ảnh: CDSVH

Phái đoàn Việt Nam tại Kỳ họp lần thứ 47 của Ủy ban Di sản Thế giới Ảnh: CDSVH

Tiêu chí (iii) chính là sự kết hợp hài hòa giữa Nhà nước, tôn giáo và cộng đồng nhân dân được phát triển từ vùng đất quê hương miền núi Yên Tử, đã tạo ra một truyền thống văn hóa độc đáo có ý nghĩa toàn cầu, định hình bản sắc dân tộc, thúc đẩy hòa bình và an ninh trong khu vực rộng lớn hơn. Với tiêu chí (vi): Phật giáo Trúc Lâm là một minh chứng có ý nghĩa toàn cầu về cách thức một tôn giáo, xuất phát từ nhiều tín ngưỡng, bắt nguồn và phát triển từ quê hương Yên Tử, đã ảnh hưởng đến xã hội thế tục thúc đẩy một quốc gia mạnh mẽ, bảo đảm hòa bình và hợp tác khu vực.

Bảo vệ bền vững di sản cho tương lai

Đặc biệt xúc động khi Quần thể di tích Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc được UNESCO ghi danh, bà Nguyễn Thị Hạnh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ninh, Phó ban Chỉ đạo, Trưởng ban điều hành xây dựng hồ sơ Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc cho biết: "Sau nhiều năm nỗ lực, di sản đã chính thức được quốc tế công nhận. Thời khắc được ghi danh là một niềm tự hào lớn không chỉ đối với chính quyền và nhân dân ba địa phương gồm Quảng Ninh, Bắc Ninh, TP Hải Phòng mà còn đối với nhân dân cả nước. Tỉnh Quảng Ninh sẽ tiếp tục xây dựng và triển khai đề án bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di sản nhằm bảo đảm tính bền vững, lan tỏa sâu rộng giá trị cao quý của Di sản Văn hóa Thế giới".

Thứ trưởng Thường trực Bộ Ngoại giao Nguyễn Minh Vũ, Chủ tịch Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam cho rằng, việc ghi danh không chỉ là niềm tự hào của chính quyền và nhân dân ba địa phương Quảng Ninh, Hải Phòng và Bắc Ninh, mà đây còn là niềm vui chung của Việt Nam. Việc công nhận này khẳng định sự đánh giá cao của quốc tế đối với giá trị của Quần thể di tích và những tư tưởng nhân văn, hòa hiếu tốt đẹp của Phật giáo Trúc Lâm do Phật Hoàng Trần Nhân Tông sáng lập, cũng như những nỗ lực của Việt Nam trong bảo vệ di sản. Sự công nhận của UNESCO góp phần nâng cao vị thế quốc gia trên trường quốc tế, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi để bảo tồn và phát huy giá trị di sản một cách bền vững. Việc Quần thể di tích được ghi danh còn giúp tăng

> *"Để có được thành công này, từ nhiều năm nay, hệ thống các di tích, di sản văn hóa phi vật thể của các địa phương đã được Bộ VHTTDL và các tỉnh đặc biệt quan tâm thông qua việc triển khai nhiều dự án bảo tồn, tu bổ các công trình di tích; nghiên cứu, nhận diện giá trị để lập hồ sơ đề cử, ghi danh ở trong nước và quốc tế, góp phần bảo vệ giá trị nổi bật toàn cầu của khu di sản, nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của cộng đồng, nhân dân các địa phương.*
>
> *Việt Nam sẽ tiếp tục triển khai các hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản thế giới theo hướng bền vững, thực hiện mô hình quản lý tốt các di sản thế giới ở Việt Nam."*
>
> **(Thứ trưởng HOÀNG ĐẠO CƯƠNG)**

cường liên kết vùng giữa Quảng Ninh, Hải Phòng, Bắc Ninh, xây dựng một không gian di sản thống nhất, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước và con người Việt Nam. Đồng thời, đây cũng là một đóng góp nữa của Việt Nam cho mục tiêu bảo tồn và phát huy các giá trị di sản mà UNESCO đang thúc đẩy. Niềm vinh dự, tự hào luôn đi cùng với trách nhiệm, đòi hỏi các cấp, các ngành, các địa phương cần nâng cao nhận thức, triển khai đồng bộ các biện pháp thiết thực và hiệu quả bảo tồn và phát huy giá trị của di sản theo đúng tinh thần Công ước Di sản thế giới gắn với phát triển bền vững.

Trong bài phát biểu đáp từ sau khi được UNESCO vinh danh Quần thể di tích, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương nhấn mạnh: Để có được thành công này, từ nhiều năm nay, hệ thống các di tích, di sản văn hóa phi vật thể của các địa phương đã được Bộ VHTTDL và các tỉnh đặc biệt quan tâm thông qua việc triển khai nhiều dự án bảo tồn, tu bổ các công trình di tích; nghiên cứu, nhận diện giá trị để lập hồ sơ đề cử, ghi danh ở trong nước và quốc tế, góp phần bảo vệ giá trị nổi bật toàn cầu của khu di sản, nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của cộng đồng, nhân dân các địa phương. Thứ trưởng đồng thời cho biết, Việt Nam sẽ tiếp tục triển khai các hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản thế giới theo hướng bền vững, thực hiện mô hình quản lý tốt các di sản thế giới ở Việt Nam. Tinh thần đó đã được thể hiện qua việc ngày 23.11.2024 vừa qua, Quốc hội đã thông qua Luật Di sản văn hóa năm 2024, cùng với các văn bản hướng dẫn thi hành (trong đó bổ sung các quan điểm phát triển bền vững của UNESCO theo tinh thần Công ước Di sản Thế giới, đưa ra các quy định về đánh giá tác động di sản trong bối cảnh di sản thế giới, xây dựng Kế hoạch quản lý bảo vệ di sản thế giới) gắn kết việc bảo tồn di tích với bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể tại các di sản thế giới, với mục tiêu phục vụ cộng đồng tại địa phương ngày càng tốt hơn.

> *Đây là một đóng góp nữa của Việt Nam cho mục tiêu bảo tồn và phát huy các giá trị di sản mà UNESCO đang thúc đẩy. Niềm vinh dự, tự hào luôn đi cùng với trách nhiệm, đòi hỏi các cấp, các ngành, các địa phương cần nâng cao nhận thức, triển khai đồng bộ các biện pháp thiết thực và hiệu quả bảo tồn và phát huy giá trị của di sản theo đúng tinh thần Công ước Di sản thế giới gắn với phát triển bền vững.*
>
> **(Thứ trưởng Thường trực Bộ Ngoại giao NGUYỄN MINH VŨ, Chủ tịch Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam)**

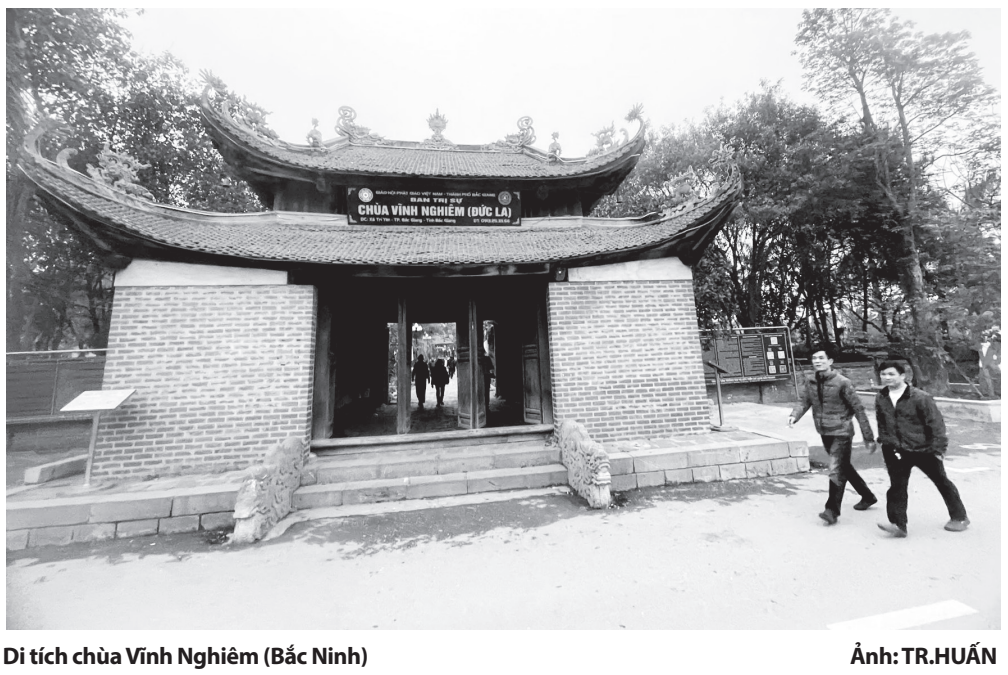
Theo PGS.TS Lê Thị Thu Hiền, Cục trưởng Cục Di sản văn hóa, Trưởng nhóm chuyên gia của Việt Nam tham gia Ủy ban Di sản thế giới cho biết: Việc Quần thể di tích và danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc được UNESCO ghi vào Danh mục Di sản Thế giới là kết quả của việc bám sát, triển khai chỉ đạo của lãnh đạo Đảng và Nhà nước, Tổng Bí thư Tô Lâm, Thủ tướng Phạm Minh Chính, các Phó Thủ tướng Chính phủ. "Kết quả này thể hiện sự nỗ lực, quyết tâm cao của các địa phương Quảng Ninh, Hải Phòng, Bắc Ninh, đặc biệt là vai trò chủ trì của UBND tỉnh Quảng Ninh trong suốt quá trình nghiên cứu bắt đầu từ năm 2013 để đăng ký với UNESCO đưa vào Danh mục Dự kiến lập hồ sơ đề cử với các cụm, điểm di tích trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh và tỉnh Bắc Giang (nay là tỉnh Bắc Ninh) cho đến năm 2020, được Thủ tướng Chính phủ giao bổ sung di tích trên địa bàn tỉnh Hải Dương (nay là TP Hải Phòng) để bảo đảm tính toàn vẹn của di sản; cùng quyết tâm tăng cường công tác nghiên cứu, hoàn thiện hồ sơ đề nghị UNESCO công nhận là Di sản thế giới; chặng đường ấy với không ít khó khăn, thách thức.

Tuy nhiên, điều đó giúp chúng ta khẳng định, từ hơn 10 năm qua, Chính phủ Việt Nam đã đặc biệt quan tâm, đẩy mạnh công tác nghiên cứu tại khu di sản cho đến thành công ngày hôm nay. Chúng ta cũng khẳng định sẽ tiếp tục quản lý tốt và bảo vệ bền vững giá trị nổi bật toàn cầu của Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc cho tương lai", Cục trưởng Lê Thị Thu Hiền chia sẻ. ■

Du khách chiêm bái chùa Đồng (Yên Tử) **Ảnh: TR.HUẤN**

Quần thể di tích và danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc bao gồm hệ thống di tích thuộc các di tích quốc gia đặc biệt đã được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng (gồm Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Khu di tích Nhà Trần ở Đông Triều, chùa Vĩnh Nghiêm, chùa Bổ Đà, Khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc, di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh An Phụ - Kính Chủ - Nhẫm Dương), các di tích quốc gia đã được Bộ VHTTDL (chùa Thanh Mai…) và các di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia, di sản văn hóa phi vật thể, lễ hội truyền thống trong khu vực… cùng cảnh quan với hệ thống núi rừng và không gian văn hóa Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc sẽ được bảo vệ lâu dài, bền vững và phát huy giá trị theo đúng quy định của Luật Di sản văn hóa và Công ước 1972 về Bảo vệ Di sản Văn hóa và Thiên nhiên Thế giới của UNESCO.

Di tích chùa Vĩnh Nghiêm (Bắc Ninh) **Ảnh: TR.HUẤN**

Người dân chiêm bái tại đền Kiếp Bạc (Hải Phòng) **Ảnh: TR.HUẤN**

BẢN QUYỀN NỘI DUNG:

Mắt xích sống còn của hệ sinh thái xuất bản số

● HOÀNG ANH

Kỷ nguyên số mở ra cánh cửa phát triển chưa từng có cho ngành Xuất bản, nhưng cũng kéo theo thách thức mang tên "bản quyền". Trong bối cảnh sách lậu tràn lan, tri thức bị đánh cắp mỗi ngày, nhiều chuyên gia khẳng định: Chỉ khi xây dựng được một hệ sinh thái xuất bản số lành mạnh, đa dạng và được bảo vệ nghiêm ngặt, ngành Xuất bản mới có thể bứt phá, phát triển bền vững và vươn tầm trong thời đại số hóa.

Cần đa dạng hóa nội dung và đẩy mạnh phòng, chống vi phạm bản quyền để xuất bản phát triển Ảnh: ITN

Để nỗi lo bản quyền không kìm hãm xuất bản số

"Tôi có một tác phẩm tái bản 9 lần, đạt 45.000 bản bán ra, bỗng dưng bán chậm lại 2 tháng nay. Trớ trêu thay, trên không gian mạng, cuốn sách này "được bán rầm rập, công khai với số lượng lên đến hàng chục nghìn bản lậu, thậm chí còn in đẹp hơn bản thật…", ông Hoàng Nam Tiến, Phó Chủ tịch Hội đồng trường, Trường Đại học FPT chia sẻ đầy trăn trở.

Tình cảnh này không xa lạ với những người gắn bó với ngành Xuất bản. Ông Nguyễn Cảnh Bình, với 20 năm kinh nghiệm trong ngành sách, cũng không ít lần phẫn nộ và lên Facebook tố cáo những người ăn cắp bản quyền. Hành vi vi phạm giờ đây không chỉ dừng lại ở việc sao chép đơn thuần mà còn táo tợn hơn khi sử dụng hình ảnh, video chính thức của các NXB để tổ chức khuyến mãi, cuộc thi, thậm chí lừa đảo người đọc.

Ông Lê Quốc Vinh, Phó Chủ tịch Công ty CP Fonos, khẳng định: Ăn cắp bản quyền sách giấy vẫn thường xuyên xảy ra nhưng khó hơn, vì vẫn tốn tiền để in. Còn ăn cắp bản quyền các sản phẩm nội dung số thì quá dễ và dễ lan tỏa. Sự tiện lợi trong việc tạo lập website, landing page bán sách lậu bằng trí tuệ nhân tạo (AI) khiến các đơn vị sở hữu bản quyền "diệt không xuể" và dù có "la toáng lên cũng không xuể".

Chính nỗi lo thường trực về vi phạm bản quyền đã khiến nhiều NXB chần chừ trong việc phát hành ebook và chuyển đổi số. Ông Nguyễn Thế Hùng, Giám đốc Công ty TNHH Điện tử Aki, chỉ ra một nghịch lý đáng báo động: "Việt Nam có hàng trăm nghìn người đã mua máy đọc sách, tuy nhiên lại không có nền tảng để mua sách bản quyền". Điều này vô hình trung tạo ra một thói quen tiêu dùng sai lệch trong cộng đồng người dùng ebook. Đối với thế hệ Gen Z, với tốc độ lan truyền thông tin chóng mặt trên mạng xã hội, nếu không có một nền tảng bản quyền đủ mạnh mẽ và hấp dẫn, thói quen sử dụng sách lậu sẽ ngày càng phổ biến.

Để vượt qua rào cản này, các chuyên gia đều nhấn mạnh sự cần thiết của một nền tảng phân phối sách bản quyền tiện lợi, nội dung phong phú và giá cả hợp lý. Tuy nhiên, để xây dựng được một nền tảng như vậy, đòi hỏi sự cởi mở từ cả tác giả lẫn NXB. Ông Nguyễn Thế Hùng đặc biệt nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đa dạng hóa định dạng nội dung. Người đọc hiện đại cần được tiếp cận tri thức trong mọi hoàn cảnh, nếu ebook được coi là một "bản thử nghiệm thị trường" thì sẽ là bước đệm để tối ưu hóa chi phí và lan tỏa tri thức nhanh chóng.

Ông Lê Quốc Vinh cũng đồng quan điểm: "Không phải vì sợ vi phạm bản quyền mà không làm, mà phải sáng tạo ra những nội dung khác. Ngoài sản phẩm phái sinh từ sách in, nội dung số hoàn toàn có thể trở thành "nội dung lõi" của xuất bản hiện đại. Những sản phẩm như Pod Course, Podcast hay các bản tóm tắt sách với định dạng học tập, phát triển bản thân… là hướng đi mới mà Fonos đang triển khai và nhận được phản hồi tích cực từ khán giả".

Hoàn thiện pháp lý và công nghệ bảo vệ bản quyền

Ông Nguyễn Nguyên, Cục trưởng Cục Xuất bản, In và Phát hành thẳng thắn thừa nhận vi phạm bản quyền là bài toán đau đầu nhất, diễn ra có hệ thống và cực kỳ manh động. "Ngành Xuất bản đang trong trạng thái thoi thóp vì vấn nạn này. Bảo vệ bản quyền là bảo vệ sự phát triển, không bảo vệ được thì mọi nỗ lực đều vô nghĩa. Vì thế, cần một chiến lược toàn diện, bao gồm: Đẩy mạnh truyền thông nâng cao nhận thức về bản quyền, hoàn thiện thể chế pháp luật, áp dụng các giải pháp công nghệ để đấu tranh chống vi phạm…".

Mặc dù Luật Sở hữu trí tuệ sửa đổi năm 2022 và Nghị định 17/2023/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Sở hữu trí tuệ về quyền tác giả, quyền liên quan đã được ban hành, nhưng việc xử lý vi phạm bản quyền vẫn chưa có nhiều thay đổi đáng kể. Theo ông Hoàng Đình Chung, Giám đốc Trung tâm Bản quyền số: Xuất bản trên môi trường số là mảnh ghép quan trọng, hình thành nên hệ sinh thái sáng tạo nội dung rộng lớn. Do đó, việc bảo vệ bản quyền sẽ thực hiện theo các bước chung của việc bảo vệ bản quyền nội dung số, từ việc đăng ký bản quyền, sử dụng công cụ công nghệ của các nền tảng phân phối, đến việc truyền thông nâng cao nhận thức và sự vào cuộc của cơ quan quản lý nhà nước khi có các hoạt động xâm phạm...

Ông Nguyễn Lâm Thanh, Tổng Giám đốc TikTok Việt Nam chia sẻ về cơ chế xử lý vi phạm bản quyền: Nếu phát hiện đơn vị nào bán sách giả, TikTok sẽ cơ chế xử lý trong vòng 48 giờ. Tuy nhiên, chống hàng giả cả online và offline phải đến từ người bị hại, cơ chế là dựa vào báo cáo của người sử dụng". Ông nhận thấy người tiêu dùng Việt Nam "khá dễ dãi", sẵn sàng mua hàng giả với giá thấp. TikTok đang triển khai hashtag "An tâm vui sắm", nhằm khuyến cáo người tiêu dùng về trách nhiệm, nếu phát hiện hàng giả, hãy báo cáo cho các bên liên quan.

Bà Phạm Thị Kim Oanh, Phó Cục trưởng Cục Bản quyền tác giả, khẳng định: Pháp luật hiện hành đã có đầy đủ công cụ, nhưng dường như các chủ thể quyền vẫn chưa thực sự chủ động bảo vệ quyền lợi của mình. Nghị định 17/2023/NĐ-CP yêu cầu các đơn vị cung cấp dịch vụ trung gian phải tạm dừng ngay lập tức việc lưu hành sản phẩm vi phạm và cung cấp bằng chứng đầy đủ, nếu không phối hợp, họ sẽ trở thành "kẻ tiếp tay" và phải chịu trách nhiệm pháp lý. Điều này cho thấy các chủ thể quyền cần chủ động hơn trong sử dụng các công cụ pháp lý hiện có.

Mặc dù Luật Sở hữu trí tuệ sửa đổi, bổ sung năm 2022 đã đưa ra những điều khoản được thế giới đánh giá là rất tiên tiến về trách nhiệm của các nhà cung cấp dịch vụ Internet, mạng xã hội và các đơn vị trung gian trong việc phối hợp xử lý vi phạm bản quyền, tốc độ thay đổi công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo, vẫn là một thách thức lớn. Bà Phạm Thị Kim Oanh cho biết, các cơ quan quản lý đang khẩn trương nghiên cứu để hoàn thiện hành lang pháp lý, đảm bảo theo kịp sự phát triển "quá nhanh" của công nghệ.

Có thể thấy, việc đa dạng hóa nguồn thu và xây dựng hệ sinh thái nội dung số phong phú, chất lượng là chiến lược then chốt. Khi người tiêu dùng có thể tiếp cận những nội dung hợp pháp, tiện lợi và hấp dẫn, với giá thành không quá cao, thói quen sử dụng sách lậu, sách giả sẽ dần được đẩy lùi. Đồng thời, các giải pháp phòng, chống vi phạm bản quyền được đẩy mạnh sẽ là yếu tố quyết định để tạo nên một thị trường xuất bản số phát triển bền vững. ■

Khám phá Trường Sa và Nhà giàn DK1 qua sách thiếu nhi

Trong chuyến công tác ra Trường Sa, tác giả Lê Văn Chương đã dành thời gian ghi chép thực hiện cuốn sách cho thiếu nhi: *Một chuyến du hành ra Trường Sa* và *Nhà giàn DK1*. Sách do NXB Trẻ ấn hành, dày gần 200 trang, được chia làm 6 phần với 30 mẩu truyện thú vị, gồm: *Chó cưng ở Trường Sa, Bố mẹ là cây phong ba, Thiếu nhi ở Trường Sa, Những năm tháng gian lao, Tìm ra xứ sở như trong mơ, Những bãi ngầm và nhà giàn DK1*. Bằng ngôn ngữ, lối hành văn trong sáng, giản dị, kèm theo nhiều hình ảnh tư liệu sống động, cuốn sách góp phần trang bị thêm những kiến thức cần biết về Biển Đông trong chương trình học tập của học sinh và là tài liệu thiết thực dùng trong các sinh hoạt chủ đề về biển đảo Việt Nam.

HOÀNG MY

Hạ hồi 2025 - Kết nối nghệ thuật tuồng với công chúng hiện đại

Dự án *Hạ hồi 2025* mở ra hành trình khám phá nghệ thuật tuồng, thông qua chuỗi hoạt động phong phú như talkshow, tour trải nghiệm, podcast và phim tài liệu. Với mục tiêu bảo tồn và lan tỏa giá trị văn hóa bản địa, dự án đặc biệt chú trọng kết nối cộng đồng nghệ nhân địa phương với giới trẻ và công chúng đương đại. Mở màn là talkshow *Hạ hồi - The next chapter* vào ngày 13.7 tại Hà Nội, quy tụ nhiều nghệ sĩ gạo cội và sáng tạo trẻ, tạo nên không gian đối thoại giữa truyền thống và hiện đại. Tiếp nối là các hoạt động như tour trải nghiệm *River of Tuong* (16.8 tại Bắc Ninh), chuỗi podcast từ tháng 9 - 12.2025 và phim tài liệu *Mộng ký mẫn tuồng* ra mắt vào tháng 1.2026.

NHẬT HUY

CHƯƠNG TRÌNH TRUYỀN HÌNH THỰC TẾ:

Khi sức hút đến từ sự tự nhiên

● ĐÌNH TOÁN; ảnh: NSX

Trong bối cảnh truyền hình Việt đang cần "làn gió" mới, những chương trình thực tế như *Gia đình Haha - Những ngày trời bao la; Bố ơi! Mình đi đâu thế?* hay các show "bỏ phố về quê"... đã bất ngờ tạo nên làn sóng ủng hộ mạnh mẽ. Không cần kịch bản sắp đặt, chẳng cần drama giả tạo, sức hút đến từ sự chân thật, giản dị và cảm xúc nguyên bản, nơi khán giả được chạm vào những khoảnh khắc đời thường đầy tính nhân văn. Đây không chỉ là xu hướng truyền hình, mà còn là hành trình chữa lành, kết nối con người với thiên nhiên và giá trị sống đích thực.

Tôn vinh những giá trị văn hóa, sự chân thực kèm theo yếu tố hài hước đang làm nên sức hút cho "Gia đình Haha"

Chạm đến trái tim khán giả

Trên khắp các diễn đàn mạng xã hội, *Gia đình Haha - Những ngày trời bao la* đang trở thành chủ đề thu hút sự quan tâm đặc biệt của khán giả. Gác lại nhịp sống đô thị ồn ào và ánh đèn sân khấu rực rỡ, các nghệ sĩ khoác lên mình trang phục truyền thống, hòa mình vào cuộc sống của người dân vùng cao và trải nghiệm công việc đồng áng, chăn nuôi như những nông dân thực thụ.

Ngay từ tập đầu tiên phát sóng, chương trình đã tạo nên hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ. Tính chân thật, mộc mạc trong từng khoảnh khắc, từ bỡ ngỡ với cuốc, xẻng đến những bữa cơm giản dị sau ngày lao động, đều đã chạm đến cảm xúc của người xem. *Gia đình Haha* liên tục lọt top trending YouTube, ghi nhận mức rating cao trên sóng truyền hình và nhanh chóng trở thành "món ăn tinh thần" được mong chờ hằng tuần. Đáp lại tình cảm đó, nhà sản xuất đã phát hành thêm các tập đặc biệt trên YouTube, thu hút hàng triệu lượt xem.

Không trợ lý, không kịch bản, chương trình ghi lại hành trình trải nghiệm của các nghệ sĩ cùng người dân địa phương một cách chân thực. Điểm sáng trong chuỗi hành trình ấy là sự xuất hiện đầy duyên dáng và mến khách của chị Vàng Thị Thông, chủ homestay tại Bản Liền (Lào Cai). Những khoảnh khắc hài hước, ấm áp giữa chị Thông và các nghệ sĩ không chỉ mang lại tiếng cười mà còn khiến khán giả cảm thấy gần gũi, sống động như thể họ đang hiện diện ở chính nơi đó.

Sức hút từ chương trình lan rộng đến cả đời thực, sau khi phát sóng, du khách đổ về Bản Liền tăng đột biến. Homestay của chị Thông hiện đã kín phòng đến hết tháng 7 và gần như không còn trống nhiều trong tháng 8-9. Ước tính, lượng khách tăng 30-40% so với cùng kỳ năm trước, minh chứng rõ nét cho sức ảnh hưởng tích cực của truyền hình nhân văn.

Tương tự, *Bố ơi! Mình đi đâu thế?* mùa 5 tiếp tục ghi dấu bằng loạt trải nghiệm chân thật của các cặp bố con nổi tiếng trong hành trình "sinh tồn" nơi đồng quê. Những khoảnh khắc ông bố vụng về xoay xở giữa đời sống thôn dã, hay sự hồn nhiên của các bé khi lần đầu trải nghiệm cuộc sống không tiện nghi, đã vẽ nên một bức tranh cảm xúc giản dị mà lay động.

Từ sân khấu bước ra đời thực, những gameshow thực tế mới đang mang đến làn gió mát cho truyền hình Việt, nơi cảm xúc, sự sẻ chia và giá trị sống được thắp lên qua từng khung hình.

"Liều thuốc" chữa lành

Thành công của *Gia đình Haha* và *Bố ơi! Mình đi đâu thế?* cho thấy khán giả ngày nay không còn hứng thú với những drama giả tạo mà đã chuyển sang các chương trình mang tính chữa lành. Sau một tuần dài làm việc căng thẳng, ai cũng cần không gian để giải tỏa căng thẳng. Những chương trình "bỏ phố, về quê" chính là liều thuốc tinh thần hiệu quả. Khán giả được đắm mình trong khung cảnh thiên nhiên tươi đẹp, yên bình của làng quê, cùng tìm hiểu về những giá trị văn hóa các vùng miền. Hơn hết, sự dí dỏm của dàn khách mời đã mang lại nhiều điều thú vị cho chương trình.

Gia đình Haha đã rất thành công trong việc tạo ra không gian chữa lành đúng nghĩa, khi không chỉ tôn vinh vẻ đẹp tự nhiên của quê hương, những giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào vùng cao mà còn lan tỏa năng lượng tích cực. Khán giả không cần phải căng thẳng với những cuộc đối đầu, mà chỉ cần cảm nhận những câu chuyện nhẹ nhàng, ấm áp về tình người và tình thân.

"Bỏ phố, về quê" không dừng lại là định dạng chương trình, mà đang dần trở thành một "triết lý" sản xuất. Truyền hình Việt nếu muốn giữ chân khán giả lâu dài cần hướng đến sự tử tế, nhân văn và có tính kết nối. Những giá trị văn hóa truyền thống, sự gắn kết cộng đồng... nếu được khai thác khéo léo, chắc chắn sẽ là "mỏ vàng" về nội dung.

Có thể thấy, xu hướng truyền hình thực tế "chữa lành" sẽ tiếp tục phát triển. Để "nâng tầm", các nhà sản xuất cần tập trung vào việc khai thác những câu chuyện đời thường, nét văn hóa độc đáo vùng miền, đồng bào các dân tộc, vẻ đẹp của thiên nhiên và những khoảnh khắc tự nhiên, không sắp đặt. Khi ấy, truyền hình thực tế sẽ trở về đúng với khái niệm "thực tế" của nó. Vừa là món ăn tinh thần, những chương trình như vậy vừa là cầu nối giúp thu hẹp khoảng cách giữa thành thị và nông thôn, góp phần quảng bá hiệu quả hình ảnh, văn hóa địa phương, thúc đẩy phát triển du lịch cộng đồng.

Quan trọng nhất, điểm nhấn của format này là sự tương tác với người dân bản địa. Họ chính là nhân tố làm nên sự mộc mạc và đáng yêu của chương trình. Tôn vinh sự chất phác và hiếu khách của bà con không chỉ giúp chương trình có thêm chiều sâu mà còn thể hiện hình ảnh một Việt Nam thân thiện, luôn dang rộng vòng tay đón chào du khách. ■

"Bố ơi! Mình đi đâu thế?" khiến khán giả thích thú khi chứng kiến các cặp bố con xoay xở với công việc nhà nông

"V-Concert: Rạng rỡ Việt Nam"

Sự kiện đặc biệt này được tiết lộ là đại nhạc hội chưa từng có do Đài Truyền hình Việt Nam tổ chức, hứa hẹn bùng nổ với âm nhạc, ánh sáng và sự tham gia của những ngôi sao tên tuổi hàng đầu trong làng nhạc Việt.

Theo ê kíp sản xuất, đây là lần đầu tiên VTV bước vào cuộc chơi lớn với một sự kiện âm nhạc quy mô toàn quốc, được tổ chức tại Trung tâm Triển lãm Việt Nam - tổ hợp triển lãm kinh tế, văn hóa lớn nhất Đông Nam Á và thuộc top 10 thế giới. Dự kiến, chương trình sẽ diễn ra tại khu vực sân Bắc, không gian được thiết kế riêng cho các đại nhạc hội đẳng cấp quốc tế. Cùng với đó là nhà triển lãm Kim Quy - công trình mang biểu tượng văn hóa Việt, có mái vòm bằng thép lớn nhất hành tinh, lấy cảm hứng từ truyền thuyết Thần Kim Quy gắn với Cổ Loa huyền thoại.

NAM ANH

Phim lịch sử cách mạng tôn vinh đờn ca tài tử

Ký ức Nam Xuân là phim nhà nước đặt hàng Công ty cổ phần Phim Giải Phóng sản xuất nhân kỷ niệm các ngày lễ lớn trong năm 2025. Đây là phim đặt hàng thứ hai do đạo diễn Hồ Ngọc Xum thực hiện sau *Vầng trăng thơ ấu* ra mắt năm ngoái. Phim nói về những chiến sĩ trong Chiến dịch Mậu Thân 1968, nhưng không tập trung miêu tả các trận đánh mà dùng âm nhạc, cụ thể là đờn ca tài tử, dẫn dắt câu chuyện.

Trong phim, bản nhạc *Nam Xuân* giữ vai trò quan trọng, mang tính kết nối các nhân vật và từng tuyến truyện nhỏ. Khán giả thích thú khi biết mỗi tiếng đàn, điệu nhạc cất lên mang một ý nghĩa, là một ám hiệu truyền tin khác nhau. Trong đó, bản *Nam Xuân* báo hiệu sự bình an. *Ký ức Nam Xuân* đã có buổi chiếu ra mắt vào ngày 7.7 vừa qua. Một lần nữa, bộ phim do nhà nước đặt hàng ra rạp và đang được khán giả mong đợi.

H.H

HỒI SINH VĂN HÓA TỘC NGƯỜI Ơ ĐU:

Thức dậy từ tiếng sấm thiêng

PHẠM NGÂN

"Lễ đón tiếng sấm của người Ơ Đu" vừa được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Sự kiện đánh dấu bước ngoặt trong hành trình gìn giữ bản sắc của tộc người ít nhất Việt Nam, khi từng bên bờ mai một đang từng bước hồi sinh ngôn ngữ, nghi lễ và văn hóa giữa đại ngàn miền Tây xứ Nghệ.

Niềm tự hào trở lại với người Ơ Đu

Một buổi sớm mùa hè, chúng tôi đến bản Văng Môn, nơi duy nhất còn lưu giữ văn hóa của tộc người Ơ Đu. Sau sáp nhập, bản Văng Môn nay thuộc xã Yên Tĩnh (Nghệ An) với chưa đầy 100 nóc nhà nằm lọt thỏm giữa đại ngàn. Năm 2024, sau gần nửa thế kỷ gián đoạn, "Lễ đón tiếng sấm của người Ơ Đu" được phục dựng. Tháng 6.2025, nghi lễ chính thức được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Bên hiên nhà sàn, già làng Lo Văn Cường, người có uy tín, cũng là thầy mo của bản niềm nở đón khách. "Tiếng sấm đầu mùa là tiếng gọi đất trời thức dậy. Bao năm tưởng đã bị quên lãng, sau nhiều nỗ lực giờ được vinh danh là di sản. Văn hóa người Ơ Đu mình sống lại rồi!", ông xúc động nói.

Niềm vui của ông Cường cũng là niềm hạnh phúc lan tỏa khắp cộng đồng. Cụ Lô Thị Thoa (78 tuổi) nghẹn ngào: "Có nằm mơ tôi cũng không nghĩ có ngày nghi lễ được công nhận là di sản. Từ nay, con cháu có thể tự hào nói: Đây là lễ hội của dân tộc tôi!". Ông Lo Văn Phanh ngồi bên cạnh, nói chen vào với ánh mắt rạng ngời: "Bây giờ ai cũng biết đến tiếng sấm, biết đến người Ơ Đu, biết bản Văng Môn!".

Tên gọi "Ơ Đu" theo tiếng Thái nghĩa là "Thương lắm". Tộc người từng sống đông đúc, có ngôn ngữ riêng, phân bố trên thượng nguồn sông Nậm Nơn, Nậm Mộ, kéo dài sang cả nước bạn Lào. Nhưng đến nay chỉ còn chưa đầy 455 nhân khẩu và vỏn vẹn 4 người còn nói được tiếng mẹ đẻ, chữ viết thì đã thất truyền hoàn toàn. Thanh niên không biết tiếng, trẻ em tưởng dân ca của mình là tiếng Thái, những nghi lễ như cúng bản, mừng lúa mới hay đón tiếng sấm cũng rơi vào quên lãng. "Không phải vì bà con bỏ mà vì không ai dạy. Người già mất dần, người trẻ thì mải mưu sinh. Văn hóa Ơ Đu như ngọn lửa nhỏ dần giữa rừng sâu", ông Lo Văn Cường trăn trở.

Đồng bào Ơ Đu trong Lễ hội đón tiếng sấm

Khơi lại bản sắc từ tro tàn

Năm 2020, tỉnh Nghệ An triển khai Dự án "Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa Ơ Đu". Chính quyền, ngành Văn hóa và cộng đồng cùng chung tay hành động. Các cụ cao niên như Lo Văn Nhoong, Lo Văn Bình, Lô Văn Hậu… được ghi âm tiếng nói, kể chuyện cổ, hát dân ca để lưu trữ tư liệu. Lớp học "vỡ lòng tiếng mẹ đẻ" được mở ngay tại bản, nghệ nhân đứng lớp, học trò là chính con cháu mình.

Tháng 5.2024, "Lễ đón tiếng sấm đầu mùa" được tổ chức trọn vẹn, tiếng trống, tiếng khèn rộn ràng, người người mặc váy áo truyền thống, dựng cây cúng trời, dâng lễ vật cầu mùa. Nghệ nhân Lo Văn Bình, được mệnh danh là "kho ký ức sống", xúc động khi thấy lớp trẻ múa điệu cổ, hát tiếng mẹ đẻ: "Giờ tiếng sấm không chỉ gọi mùa, mà còn đánh thức cả tâm hồn người Ơ Đu".

Không gian văn hóa Ơ Đu đang dần hồi sinh. Từ nhà sàn, nhạc cụ, trang phục, nghề dệt đến tín ngưỡng, sinh hoạt cộng đồng đều được phục dựng. Người Ơ Đu vừa gìn giữ bản sắc, vừa chủ động giới thiệu qua mô hình du lịch cộng đồng, du khách được tham gia vào nghi lễ độc nhất vô nhị tại Việt Nam và trải nghiệm đời sống bản địa. "Giữ văn hóa không chỉ để nhớ, mà để sống. Làm tốt thì văn hóa sẽ nuôi sống người Ơ Đu, và người Ơ Đu sẽ làm sống lại văn hóa của mình", ông Lo Văn Cường khẳng định.

Một người mẹ người Ơ Đu ở bản Văng Môn giao của hồi môn cho con gái trước khi về nhà chồng

Tuy vậy, thách thức vẫn không nhỏ. Văn hóa Thái, Khơ Mú, Kinh… đang len sâu vào đời sống Ơ Đu. Trang phục truyền thống ít được mặc. Có thời điểm, nhiều thanh niên trong bản vướng vào tệ nạn. Bản làng thay đổi nhanh, nhưng văn hóa truyền thống cứ dần bị lãng quên.

Trong bối cảnh đó, việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của người Ơ Đu là bài toán nhiều thách thức, tuy nhiên luôn nhận được sự quan tâm đặc biệt từ Đảng, Nhà nước, chính quyền địa phương và cộng đồng dân cư. Đặc biệt, Dự án 6 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 đã tiếp thêm nguồn lực thiết thực: Hỗ trợ khung cửi, trang phục truyền thống, mở lớp dạy nghề, sưu tầm tiếng nói, ghi âm dân ca, trang bị thiết chế văn hóa… giúp đồng bào Ơ Đu "giữ lửa" giữa đại ngàn.

Hành trình hồi sinh văn hóa được khởi đầu từ những điều nhỏ nhất. Những người phụ nữ như bà Vi Thị Dung, bà Lo Thị Nga… đã miệt mài lần tìm lại những mảnh váy, khung cửi còn sót lại từ thế hệ cha ông để phục dựng trang phục truyền thống. Với sự hỗ trợ của chính quyền địa phương, hàng chục bộ khung cửi được trao tặng, các lớp dạy nghề dệt được mở ra ngay tại bản. Không gian bản làng dần rộn ràng trở lại với sắc màu thổ cẩm, với nhịp guồng quay của khung cửi và tiếng hát ru vọng từ quá khứ.

Cùng với đó, tiếng mẹ đẻ cũng được hồi sinh. Những già làng như ông Cường, ông Bình đứng lớp truyền dạy tiếng Ơ Đu cho con cháu. Dù chưa có chữ viết và vốn từ ít ỏi, nhưng việc học và sử dụng tiếng mẹ đẻ đã khơi lại niềm tự hào dân tộc. Nhiều lớp học cộng đồng được tổ chức, phối hợp cùng các nhà nghiên cứu ghi âm, lưu giữ tiếng nói và truyện kể dân gian cho thế hệ sau. "Trong quá trình phục dựng, có cái giữ nguyên, có cái phải tiếp thu, học lại phát triển hơn, nhưng điều quan trọng là người Ơ Đu đang chủ động sống với văn hóa của mình", bà Mạc Thị Tím, nguyên trưởng bản Văng Môn chia sẻ.

Ông Bùi Công Vinh, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Nghệ An nhận định: Việc phục dựng Lễ đón tiếng sấm đầu mùa không chỉ là khôi phục một nghi lễ tín ngưỡng đặc sắc, mà còn là bước đi quan trọng trong nỗ lực bảo tồn văn hóa của một tộc người đang dần mai một. Với người Ơ Đu, đây là nghi lễ mang ý nghĩa tâm linh báo hiệu mùa vụ mới và là biểu tượng gắn kết cộng đồng, lưu giữ ký ức, khơi dậy niềm tự hào dân tộc trong thế hệ trẻ. "Giữ được lễ hội là giữ được hồn cốt dân tộc. Cái khó nhất không phải là dựng lại nghi thức, mà là thắp lên ngọn lửa tự hào để văn hóa không bao giờ lụi tắt", ông Vinh nhấn mạnh. ■

Đa dạng hoạt động chào hè 2025 tại Đường Sách Thủ Đức

Chương trình Chào hè 2025 tại Đường Sách TP Thủ Đức, TP.HCM diễn ra từ nay đến hết ngày 17.8, với chủ đề *Mở trang sách đón mùa hè - Trao gửi yêu thương về biển đảo quê hương,* do Công ty TNHH Đường Sách TP.HCM phối hợp tổ chức, cùng sự đồng hành của Hội Nhiếp ảnh TP.HCM, các NXB, công ty sách... Hoạt động mang đến chuỗi sự kiện phong phú, hướng đến mục tiêu tạo sân chơi an toàn, bổ ích, khuyến khích thói quen đọc sách, bồi dưỡng kiến thức và tình yêu quê hương biển đảo cho thiếu nhi trong dịp hè. Chương trình gồm nhiều hoạt động như: Triển lãm tranh vẽ nghệ thuật, rực rỡ sắc màu chủ đề *Thế giới quanh em;* trưng bày giới thiệu sách hay nên đọc trong Hè dành cho thiếu nhi chủ đề *Biển đảo trong trái tim em*…

Bên cạnh đó là hội sách mini, các sân chơi tương tác, cuộc thi "Rung chuông vàng gọi biển xanh", workshop khám phá khoa học; trải nghiệm sáng tạo màu sắc với tô màu gỗ, vẽ tranh, sân chơi âm nhạc trải nghiệm nhạc cụ Ukulele… giúp các em thể hiện cá tính và phát triển tư duy nghệ thuật.

Ngoài ra, nhiều hoạt động định kỳ xuyên suốt dịp hè cũng được duy trì, như chương trình Sân khấu Măng non - ươm mầm tài năng nhí vào 19h tối thứ Bảy hằng tuần; chương trình "Thẻ du hành Đường sách" khuyến khích thiếu nhi sưu tầm logo để đổi quà, tăng sự gắn kết và trải nghiệm khám phá; workshop "Chạm xanh" vào sáng thứ Bảy hằng tuần, mang đến cơ hội tìm hiểu vai trò của cây xanh, nghe kể chuyện về thiên nhiên, tự tay trồng và trang trí chậu cây mang về nhà...

TÙNG THƯ

Đừng chỉ chăm sóc, hãy thấu hiểu người cao tuổi!

● THÚY HIỀN

Dù đã đi gần trọn hành trình cuộc đời, nhiều người cao tuổi vẫn đau đáu một ước vọng tưởng chừng đơn giản: Được sống bên người thân, được cùng con cháu sum vầy bên mâm cơm chiều ấm cúng...

Chăm sóc ông bà, bố mẹ là trách nhiệm của mỗi thành viên trong gia đình (Ảnh trưng bày tại Triển lãm "Ảnh đẹp về gia đình" do Sở VHTTDL Hải Phòng tổ chức)

Không ít người cho rằng, ở tuổi xế chiều, sức khỏe là quan trọng nhất. Nhưng thực tế lại cho thấy, với nhiều cụ ông, cụ bà, điều họ mong mỏi hơn cả là được sống dưới một mái nhà có người thân yêu bên cạnh, nơi có tiếng nói cười thân thuộc, nơi xua tan nỗi cô đơn, nơi những khoảng trống tinh thần được sưởi ấm bằng tình cảm gia đình bền chặt.

Cô đơn - nỗi sợ lớn nhất của tuổi già

Nhớ về người vợ đã khuất, cụ ông Nguyễn Thanh, 83 tuổi (phường Cầu Giấy, Hà Nội) nghẹn ngào chia sẻ: "Ở tuổi gần đất xa trời, điều tôi mong muốn chẳng phải tiền bạc, mà là được sống trọn những ngày cuối đời bên người vợ đã cùng tôi trải qua bao năm tháng gian khó. Con cái thì bận rộn công việc, chỉ có hai vợ chồng già thủ thỉ sớm hôm. Bà ấy ra đi trước khiến tôi hụt hẫng lắm. Nhớ bà là nước mắt tôi lại rơi…".

Còn bà N.T.L. (Nghĩa Tân, Cầu Giấy) mang trong lòng một nỗi mong mỏi đoàn viên: "Tôi chỉ mong gia đình con gái tôi bên Australia trở về. Tôi già rồi, chẳng còn điều gì quý hơn là được ở gần con cháu". Dù họ vẫn về thăm mỗi năm một lần, nhưng suốt 11 tháng còn lại, bà sống lặng lẽ trong căn nhà trống vắng. "Lúc chúng nó về là quãng thời gian tôi hạnh phúc nhất, vì lúc đó tôi có gia đình, trong nhà có tiếng cười tiếng nói, có hơi ấm người thân…", bà L. tâm sự bằng giọng buồn buồn.

Ở tuổi xế chiều, bệnh tật là điều khó tránh. Sự lão hóa khiến cơ thể yếu dần, nguy cơ đau ốm tăng lên từng ngày. Nhưng thứ khiến người già sợ nhất là cảm giác bị lãng quên. Câu chuyện của bà L. khiến người nghe không khỏi chạnh lòng. Mắc bệnh thấp khớp hơn 10 năm, bà gần như chỉ quanh quẩn trong nhà. "Cả ngày tôi chỉ biết làm bạn với cái tivi, có khi chẳng xem nhưng cũng cứ bật lên cho có tiếng người. Vật chất con cái lo cho đầy đủ, nhưng nhiều lúc tôi chẳng còn thiết tha gì nữa, bệnh tật lại thui thủi một mình, chỉ muốn buông xuôi…".

Tuổi già không hẳn đáng sợ vì cơ thể suy yếu, mà đáng sợ bởi những khoảng trống cứ lớn dần trong tâm hồn. Có những cụ ông, cụ bà sống giữa phố xá đông đúc mà vẫn thấy mình cô đơn, lạc lõng. Con cháu thành đạt, nhà cao cửa rộng, vật chất sung túc, nhưng lúc nào họ cũng đau đáu ngóng chờ bữa cơm quây quần đủ mọi thành viên, lời hỏi han lúc trái gió trở trời, tiếng trẻ thơ cười nói rộn rã nơi sân nhà - những điều bình dị mà thiêng liêng, chỉ có ở nơi gọi là gia đình.

Gia đình - chỗ dựa không thể thiếu của người già

Sức khỏe và tuổi thọ vẫn được xem là món quà lớn nhất của tuổi già. Nhưng với nhiều người cao tuổi, sống lâu chưa hẳn đã là sống trọn vẹn, nếu thiếu đi sự gắn kết, thiếu vòng tay yêu thương từ gia đình. Thứ họ thật sự cần không phải là vật chất đủ đầy, mà là một mái ấm có người thân kề bên, nơi mỗi khoảnh khắc trong ngày đều được sẻ chia và lắng nghe, nơi họ cảm thấy mình vẫn luôn được yêu thương.

Một xã hội tiến bộ không chỉ thể hiện qua mức sống hay tuổi thọ trung bình, mà còn qua cách ứng xử với lớp người đã bước qua bên kia sườn dốc cuộc đời - những người đã từng âm thầm cống hiến, hy sinh để nuôi dưỡng, xây đắp cho thế hệ hôm nay.

Người già không có nhu cầu gì nhiều, càng không tìm kiếm những điều to tát, họ chỉ cần hiện diện thực sự như một phần không thể thiếu của gia đình; không là người đứng ngoài cuộc sống hối hả, mà là người lưu giữ yêu thương, chắt lọc ký ức, trao truyền những giá trị sâu sắc cho con cháu.

Chăm sóc cha mẹ, ông bà khi tuổi đã xế chiều vừa là bổn phận, vừa là nền tảng văn hóa gia đình cần được gìn giữ. Đó là bài học nhân văn nhất mà mỗi đứa trẻ học được qua hành động của người lớn, chứ không qua lời dạy dỗ hay sách vở giáo điều.

Trách nhiệm yêu thương ấy không thể đợi chờ từ chính sách xã hội, càng không thể phó mặc cho thời gian. Nó bắt đầu từ mỗi thành viên trong gia đình, bằng sự quan tâm chân thành, bằng những điều tưởng như giản đơn, như một bữa "cải thiện" râm ran tiếng cười tiếng nói, một viên thuốc khi hắt hơi xổ mũi, hay chỉ là cùng ngồi xem chương trình tivi ông bà yêu thích. Những điều nhỏ bé ấy, đôi khi lại chính là điều làm nên một tuổi già bình yên và hạnh phúc. ■

Bộ GD&ĐT triển khai sâu rộng Luật Phòng, chống bạo lực gia đình

Ngay sau khi Luật Phòng, chống bạo lực gia đình chính thức có hiệu lực từ ngày 1.7.2025, Bộ GD&ĐT đã nhanh chóng triển khai quán triệt nội dung luật đến toàn ngành, nhằm bảo vệ quyền lợi và môi trường sống an toàn cho học sinh trong chính gia đình của mình.

Trọng tâm của đợt quán triệt lần này là nhấn mạnh vai trò, trách nhiệm của các cấp quản lý giáo dục và các cơ sở giáo dục trong việc phòng ngừa, phát hiện và can thiệp kịp thời các hành vi bạo lực gia đình, đặc biệt đối với trẻ em. Thông điệp truyền thông xuyên suốt năm 2025: Chấm dứt bạo lực, vun đắp yêu thương và Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng - đã được ngành Giáo dục lan tỏa rộng rãi, nhằm thay đổi nhận thức, thúc đẩy hành động tích cực trong toàn xã hội.

Việc triển khai được tổ chức bằng nhiều hình thức, qua đó, các địa phương, đơn vị có điều kiện trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, phát hiện vấn đề, nhân rộng mô hình hiệu quả và đẩy mạnh cung cấp dịch vụ can thiệp, hỗ trợ nạn nhân bạo lực - trong đó có học sinh là đối tượng dễ tổn thương nhất. Bộ GD&ĐT cũng đã yêu cầu các nhà trường lồng ghép nội dung phòng, chống bạo lực gia đình vào chương trình giáo dục, đào tạo theo từng cấp học, ngành học. Đồng thời, hướng dẫn cụ thể cho các cơ sở giáo dục về quy trình tiếp nhận, phát hiện, hỗ trợ học sinh bị ảnh hưởng bởi bạo lực gia đình - bảo đảm cho các em được học tập, phát triển trong một môi trường an toàn, yêu thương, đúng nghĩa là nơi bắt đầu của hạnh phúc: Gia đình.

H.L

Cảnh báo người cao tuổi, trẻ em trước những cạm bẫy lừa đảo tinh vi

Dù các phương tiện truyền thông và cơ quan chức năng đã liên tục phát đi cảnh báo, thời gian qua vẫn có không ít người cao tuổi trở thành nạn nhân của những chiêu trò lừa đảo ngày càng tinh vi, núp bóng dưới các hình thức "tặng quà tri ân", "khuyến mãi may mắn", "mã trúng thưởng" hay "ưu đãi khách hàng thân thiết"...

Mới đây, Công an TP.HCM đã triệt phá một đường dây tội phạm có tổ chức, quy mô lớn, sử dụng công nghệ cao để thực hiện hành vi chiếm đoạt tài sản. Băng nhóm do Trần Quang Đạo (SN 1992, từng có tiền án về trộm cắp tài sản) cầm đầu, hoạt động dưới vỏ bọc doanh nghiệp, đã lừa đảo hàng trăm nghìn người trên khắp cả nước, phần lớn là người cao tuổi, nội trợ, người sống phụ thuộc vào lương hưu và trợ cấp từ con cháu. Trong vòng hơn 100 ngày, nhóm này đã chiếm đoạt hơn 50 tỉ đồng từ hơn 10.000 nạn nhân, tạo nên làn sóng phẫn nộ trong cộng đồng.

Số liệu điều tra cho thấy, nhiều người cao tuổi bị lừa vì hạn chế trong tiếp cận thông tin, thiếu hiểu biết về công nghệ và sản phẩm. Một phần do tuổi tác khiến trí nhớ, khả năng xử lý tình huống suy giảm. Lợi dụng điều này, các đối tượng thường hối thúc, đánh vào tâm lý nhẹ dạ, không để nạn nhân có thời gian tham khảo ý kiến con cháu hoặc người thân, những người có thể giúp họ nhận diện rủi ro.

Chủ động phòng ngừa, tăng cường kết nối trong gia đình, trang bị kiến thức về an toàn số cho người cao tuổi và trẻ nhỏ không còn là việc riêng của ai, mà là trách nhiệm chung của mỗi gia đình, mỗi người - để yêu thương thực sự trở thành lớp bảo vệ vững chắc trong thời đại công nghệ nhiều rủi ro như hiện nay.

ĐÀO ANH

(Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện)

TIN THỂ THAO

Đội tuyển nữ hội quân

Sáng 13.7, đội tuyển nữ Quốc gia chính thức hội quân tại Trung tâm đào tạo bóng đá trẻ Việt Nam (Hà Nội), khởi động đợt tập trung thứ hai trong năm nhằm chuẩn bị cho Giải bóng đá nữ vô địch Đông Nam Á 2025 - MSIG Serenity Cup, diễn ra từ 6-19.8 trên sân nhà.

So với lần tập trung gần nhất, HLV trưởng Mai Đức Chung có một số điều chỉnh về nhân sự. Ngoài những gương mặt quen thuộc từng góp công giành vé dự VCK châu Á 2026, đội tuyển đón sự trở lại của hậu vệ Trần Thị Hải Linh (Hà Nội), tiền vệ Trần Thị Thu Xuân và trung vệ Lê Thị Bảo Trâm (Than KSVN), nâng tổng số cầu thủ lên 28.

Đội sẽ tập luyện một tuần tại Hà Nội, sau đó di chuyển đến Quảng Ninh tập huấn chuyên sâu 10 ngày. Dự kiến ngày 30.7, toàn đội sẽ có mặt tại Hải Phòng để hoàn tất khâu chuẩn bị cuối cùng. Là chủ nhà bảng A, Việt Nam sẽ lần lượt gặp Campuchia (6.8), Indonesia (9.8) và Thái Lan (12.8) tại SVĐ Lạch Tray. Với lực lượng kết hợp giữa kinh nghiệm và sức trẻ, đội tuyển nữ Việt Nam đặt mục tiêu cạnh tranh ngôi vô địch ngay trên sân nhà, khẳng định vị thế hàng đầu khu vực.

T.S

Võ Hoàng Minh Khoa sẽ gia nhập Công An Hà Nội

CLB Công An Hà Nội (CAHN) đang tiến gần đến việc hoàn tất bản hợp đồng chiêu mộ tiền vệ Võ Hoàng Minh Khoa là một trong những tài năng trẻ nổi bật nhất của bóng đá Việt Nam hiện nay, từ CLB Becamex Bình Dương. Theo nhiều nguồn tin, Minh Khoa đã đạt được thỏa thuận sơ bộ với CAHN và sẽ sớm ra mắt đội bóng ngành Công an. Đây là bước ngoặt lớn trong sự nghiệp của tiền vệ sinh năm 2001, người từng là nhân tố chủ chốt giúp U23 Việt Nam vô địch U23 Đông Nam Á 2023.

Nếu thương vụ chính thức hoàn tất, Minh Khoa sẽ gia nhập dàn nội binh chất lượng của CAHN như Quang Hải, Quang Vinh... đồng thời tăng thêm chiều sâu đội hình cho HLV Mano Polking trước mùa giải mới và các mặt trận khu vực lẫn châu lục.

Trưởng thành từ lò đào tạo Bình Dương, Minh Khoa gây ấn tượng mạnh trong màu áo CLB và đội tuyển quốc gia. Tại vòng loại Asian Cup 2027, anh đã có trận ra mắt ĐT Việt Nam trong chiến thắng 5-0 trước Lào, để lại dấu ấn với lối chơi hiện đại, kỹ thuật và khả năng kiểm soát tuyến giữa.

N.N

Bóng đá và tình hữu nghị không biên giới

● **NGỌC NGUYỄN**

Giải bóng đá Công an, Cảnh sát các nước ASEAN mở rộng 2025 không chỉ là cuộc tranh tài thể thao, mà còn là cầu nối văn hóa, ngoại giao và tinh thần đoàn kết khu vực.

Giải đấu là cơ hội để các đoàn giao lưu, thắt chặt tình hữu nghị giữa các nước ASEAN **Ảnh: V.A**

Sân chơi chung của một Đông Nam Á gắn kết

Trong không khí kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân Việt Nam (19.8.1945 - 19.8.2025) và 20 năm Ngày hội Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, Giải bóng đá Công an, Cảnh sát các nước ASEAN mở rộng 2025 được tổ chức tại Hà Nội đã mang đến một "bản hòa ca" sôi động và đầy cảm xúc. Không đơn thuần là một giải thể thao khu vực, đây thực sự là một không gian kết nối, chia sẻ và lan tỏa giá trị của hòa bình, hợp tác và phát triển bền vững giữa các quốc gia ASEAN.

Sự kiện do Bộ Công an Việt Nam chủ trì tổ chức, phối hợp với Hiệp hội Thể thao CAND Việt Nam, Tập đoàn T&T Group, Ngân hàng SHB và các đơn vị chức năng, quy tụ 8 đội bóng đến từ các nước trong khu vực Đông Nam Á và các khách mời quốc tế: Thái Lan, Singapore, Campuchia, Lào, Đông Timor, Australia. Đại diện nước chủ nhà, CAND Việt Nam thành lập hai đội tuyển với lực lượng từ các cầu thủ U21 Công an Hà Nội và PVF.

Một điểm nhấn đáng chú ý của giải đấu là lễ khai mạc đã diễn ra đầy trang trọng, sôi động, với sự hiện diện của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Đại tướng Lương Tam Quang, Bộ trưởng Bộ Công an, cùng nhiều lãnh đạo cấp cao của Đảng, Nhà nước và các đoàn khách quốc tế. Tinh thần hữu nghị, thể thao cao thượng đã hiện diện không chỉ trong những nghi lễ mà còn bùng nổ trên từng bước chạy, từng đường bóng trên sân cỏ.

Ngay ở những lượt trận đầu tiên, giải đấu đã chứng kiến các màn so tài kịch tính và bất ngờ. Đội CAND Việt Nam I bất ngờ để thua trước đội Campuchia - vốn sở hữu lực lượng đang thi đấu tại giải VĐQG nước bạn. Thắng - thua trong thể thao luôn là một phần tất yếu, nhưng quan trọng hơn, tinh thần fair-play, tôn trọng lẫn nhau và sự chuyên nghiệp trong tổ chức đã tạo nên một sân chơi thực sự chất lượng cho tất cả các đội tham dự.

Không giống các giải đấu chuyên nghiệp đơn thuần, Giải bóng đá Công an, Cảnh sát các nước ASEAN mở rộng 2025 mang đậm tính biểu tượng của "ngoại giao nhân dân thông qua thể thao". Khi những người mặc sắc phục công an, cảnh sát (vốn là biểu tượng của kỷ cương, trật tự) cùng nhau thi đấu, giao lưu và chia sẻ đam mê bóng đá, điều đó nói lên rất nhiều về khát vọng gìn giữ hòa bình và xây dựng một cộng đồng ASEAN ngày càng gắn kết.

Dường như các đội bóng đều đến giải đấu với tinh thần không đặt nặng chuyện thắng - thua mà đến để gặp gỡ những người bạn, để lan tỏa tinh thần thể thao và để cùng nhau củng cố tình hữu nghị giữa các lực lượng thực thi pháp luật trong khu vực, thể hiện tầm quan trọng của thể thao trong việc tăng cường hợp tác đa phương. Khi họ đá bóng với nhau, cười với nhau, trao cờ và ôm nhau sau mỗi trận, thì không còn khoảng cách. Đó là cách hiệu quả nhất để thúc đẩy hòa bình bền vững.

Với Việt Nam, đây là dịp khẳng định vai trò, vị thế và trách nhiệm trong việc thúc đẩy hợp tác khu vực, không chỉ trong các lĩnh vực chính trị, kinh tế, an ninh mà còn trên cả mặt trận văn hóa và thể thao. Từ khâu tổ chức, lễ tân, hậu cần đến truyền thông, công tác an ninh… tất cả được triển khai bài bản, chu đáo, thể hiện tinh thần mến khách và sự chuyên nghiệp.

Đặc biệt, hình ảnh các CĐV Việt Nam reo hò cổ vũ cho cả đội bạn, những cái bắt tay nồng hậu sau mỗi trận đấu, và các hoạt động bên lề như giao lưu nghệ thuật, tham quan danh thắng Hà Nội… đã góp phần tạo nên một kỳ giải "đa tầng giá trị".

Để thể thao tiếp tục là cầu nối văn hóa khu vực

Trong bối cảnh thế giới và khu vực đang đối mặt với nhiều thách thức, những sáng kiến như Giải bóng đá Công an, Cảnh sát các nước ASEAN mở rộng thực sự mang ý nghĩa, hiệu quả thiết thực.

Tại Đông Nam Á, nơi sự đa dạng về văn hóa, tôn giáo, thể chế chính trị luôn đòi hỏi một cơ chế kết nối mềm mại, phi chính trị, thì thể thao trở thành phương tiện tối ưu. Ở đó, con người được đặt vào trung tâm của sự hợp tác; những chuẩn mực hành xử quốc tế được lan tỏa một cách tự nhiên, bền vững.

Điều đáng quý là trong khuôn khổ giải đấu, các cuộc giao lưu văn nghệ giữa các quốc gia đã được đón nhận nồng nhiệt. Hình ảnh quan chức, vận động viên của 8 đoàn bóng đá cùng nhau hòa nhịp điệu múa Lam Vong trong tiếng khèn đặc trưng của văn hóa Lào, hay toàn đội Đông Timor cùng nhau lên sân khấu đồng ca bài hát truyền thống đã đưa giải đấu vượt ra khuôn khổ của một giải thể thao thông thường. Những cái bắt tay, những cuộc trao đổi song phương đã tạo nên sự gắn kết, tăng cường hữu nghị giữa các đoàn công an, cảnh sát trong khu vực.

Hướng về tương lai, giới chuyên môn kỳ vọng giải đấu sẽ được tổ chức thường niên, mở rộng hơn nữa quy mô và đối tượng tham dự. Không chỉ gói gọn trong lực lượng công an, có thể mời thêm các đội bóng đến từ các cơ quan bảo vệ pháp luật, các tổ chức quốc tế hoặc cộng đồng người nước ngoài tại Việt Nam. Qua đó, bóng đá sẽ tiếp tục là cầu nối văn hóa, một "tài sản mềm" để củng cố hình ảnh Việt Nam thân thiện, an toàn và có trách nhiệm.

Giải bóng đá Công an, Cảnh sát các nước ASEAN mở rộng 2025 không chỉ là cuộc chơi thể thao, mà là nơi hội tụ của khát vọng hòa bình, niềm tin vào hợp tác khu vực và giá trị nhân văn vượt khỏi giới hạn của bóng đá. Trong thời đại mà những bất đồng, xung đột có thể bùng nổ từ những điều nhỏ nhất, thì mỗi pha bóng đẹp, mỗi nụ cười giao lưu lại càng trở nên có ý nghĩa hơn bao giờ hết. ■

Tiếp tục khẳng định vị thế

● **BẢO ANH**

Đội tuyển cờ vua trẻ Việt Nam đã xuất sắc giành ngôi nhất toàn đoàn Giải cờ vua các nhóm tuổi Đông Nam Á lần thứ 23 năm 2025, vừa diễn ra tại Malaysia. Thêm một lần nữa, các kỳ thủ trẻ Việt Nam đã cho thấy được tiềm năng rất lớn và khẳng định vị thế tại sân chơi khu vực.

Các kỳ thủ Việt Nam thâu tóm toàn bộ huy chương tại nội dung U18 nữ cờ nhanh **Ảnh: MINH THẮNG**

Thành tích vượt trội

Giải cờ vua các nhóm tuổi Đông Nam Á 2025 do Hiệp hội Cờ vua Penang đăng cai tổ chức, dưới sự bảo trợ của Liên đoàn Cờ vua ASEAN và Liên đoàn Cờ vua Malaysia. Giải năm nay quy tụ hơn 300 kỳ thủ đến từ 18 quốc gia và vùng lãnh thổ, trong đó, Việt Nam là đoàn có số lượng kỳ thủ tham dự đông đảo nhất với 143 kỳ thủ. Tại giải, các kỳ thủ Việt Nam tranh tài ở cả 3 nội dung: Cờ tiêu chuẩn, cờ nhanh, cờ chớp theo các bảng thi đấu của 16 nhóm tuổi nam và nữ, bên cạnh nhóm trên 50 tuổi (S50) và trên 65 tuổi (S65). Kết thúc giải, đội tuyển cờ vua Việt Nam giành được 72 HCV, bỏ rất xa Philippines (12 HCV) và chủ nhà Malaysia (6 HCV) để xếp hạng nhất toàn đoàn. Theo đó ở nội dung cờ tiêu chuẩn, các kỳ thủ Việt Nam thống trị 15/16 nội dung đồng đội và giành 13 HCV cá nhân, cùng chiến thắng ấn tượng của đại kiện tướng Từ Hoàng Thông ở bảng S50. Đến cờ nhanh, các kỳ thủ tiếp tục giành thêm 16 HCV đồng đội và 14 HCV cá nhân, sau đó tiếp tục tỏa sáng ở nội dung cờ chớp với 13 HCV.

Ông Nguyễn Minh Thắng, lãnh đội đội tuyển cờ vua trẻ Việt Nam tại giải đồng thời là Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Liên đoàn Cờ Việt Nam đánh giá cao thành tích thi đấu của các kỳ thủ như: Nguyễn Hà Thi Hải, Nguyễn Quốc Hy, Đặng Anh Minh, Nguyễn Bình Vy (cờ tiêu chuẩn), Bùi Ngọc Phương Nghi, Vương Tùng Lâm, Đặng Lê Xuân Hiền (cờ nhanh), Nguyễn Thiên Ngân, Đầu Khương Duy, Đinh Nho Kiệt (cờ chớp). Trong số những gương mặt trên, nổi bật nhất là Đầu Khương Duy, kỳ thủ vừa giành HCV cờ chớp U14 nam tại Giải vô địch trẻ cờ vua nhanh và chớp thế giới FIDE 2025, diễn ra ở thành phố Rhodes (Hy Lạp) hồi tháng 4. Ở thời điểm hiện tại, Khương Duy cũng được giới chuyên môn đánh giá là kỳ thủ trẻ triển vọng bật nhất của cờ vua Việt Nam.

Theo ông Nguyễn Minh Thắng, thành tích tại giải chính là sự nỗ lực chuyên môn của các kỳ thủ. "Ban huấn luyện luôn động viên toàn đội giữ tinh thần ổn định nhất, thi đấu đạt đúng khả năng bản thân. Nhìn chung, trình độ của các kỳ thủ trẻ trong khu vực dần có sự thu hẹp, nên cờ vua Việt Nam sẽ phải rất thận trọng trong đầu tư để có lực lượng làm nòng cốt tương lai", ông Thắng chia sẻ.

Kỳ vọng vào sự phát triển

Trước giải Đông Nam Á, đội tuyển cờ vua trẻ Việt Nam đã tham dự Giải vô địch trẻ cờ vua nhanh và chớp thế giới FIDE 2025, đạt được 3 HCV và xếp hạng ba toàn đoàn. Trên đấu trường quốc tế, cờ vua Việt Nam cũng tạo tiếng vang lớn khi chúng ta có những nhà vô địch thế giới như Nguyễn Anh Khôi (vô địch U10 năm 2012, U12 năm 2014), Nguyễn Lê Cẩm Hiền (U8 năm 2015) hay Phạm Trần Gia Phúc (U8 cờ nhanh năm 2017). Thành tích từ sân chơi khu vực, châu lục và thế giới trong những năm qua cho thấy các kỳ thủ trẻ Việt Nam rất có tiềm năng, hứa hẹn trong tương lai sẽ còn phát triển về chuyên môn để tiếp tục mang vinh quang về cho nước nhà.

Không thể phủ nhận cờ vua Việt Nam đang có thế hệ kỳ thủ trẻ rất tiềm năng, khi thường xuyên giành những thành tích nổi bật tại sân chơi khu vực, châu Á và thế giới. Nhưng để các tài năng có thể theo đuổi đam mê và trở thành những kỳ thủ giỏi như Quang Liêm, Trường Sơn, Thảo Nguyên, Kim Phụng là không hề đơn giản. Có nhiều yếu tố quyết định, như sự phát triển và đầu tư không đồng đều giữa các lứa tuổi và vùng miền, thiếu đầu tư và hỗ trợ, áp lực và kỳ vọng, cơ hội và tài năng bên cạnh đó là sự cạnh tranh. Như Quang Liêm, để trở thành một Siêu đại kiện tướng thế giới ngày hôm nay, ngoài tài năng, đam mê thì kỳ thủ này đã nhận được sự hậu thuẫn rất lớn từ gia đình, cũng như sự đồng hành của liên đoàn và ngành Thể thao. Điều này đã giúp Quang Liêm được thi đấu các giải quốc tế khi còn là một kỳ thủ trẻ, dần dần theo thời gian anh có sự tích luỹ để rồi tạo sự đột phá về chuyên môn và có được vị trí xứng đáng.

Việt Nam có không ít các kỳ thủ trẻ xuất phát điểm (thành tích tại các giải trẻ quốc tế) còn tốt hơn Quang Liêm, nhưng để trở thành một Siêu đại kiện tướng thế giới như kỳ thủ này thì rất khó và đến nay chỉ mỗi Quang Liêm là làm được. Trong lần trở về Việt Nam thi đấu và giao lưu vào cuối năm ngoái, có một kỳ thủ nhí hỏi Quang Liêm làm cách nào để trở thành một Siêu đại kiện tướng quốc tế. Khi đó, Quang Liêm khuyên rằng đừng quá đặt nặng về việc sẽ thành Siêu đại kiện tướng thế giới, mà cần đặt ra từng mục tiêu nhỏ để hoàn thiện mỗi ngày và phát triển thành tích qua từng giải đấu. Điều quan trọng hơn cả là giữ được đam mê chơi cờ, khi có đam mê rồi thì không cảm thấy bị áp lực khi chơi cờ. ■

Cử tạ giành 11 HCV giải trẻ châu Á

Kết thúc những ngày tranh tài tại Giải cử tạ thiếu niên, trẻ vô địch châu Á 2025 tại Astana (Kazakhstan), đội tuyển cử tạ trẻ Việt Nam đã xuất sắc giành được tổng thành tích 11 HCV, 11 HCB, 10 HCĐ để xếp vị trí hạng ba chung cuộc sau các đội Kazakhstan và Ấn Độ. Trong thành tích này, các nội dung vô địch trẻ mang về 8 HCV, 6 HCB, 2 HCĐ; nội dung vô địch thiếu niên, đội giành 3 HCV, 5 HCB, 8 HCĐ. Một số lực sĩ Việt Nam thi đấu ấn tượng tại giải như Hùng Văn Thế (3 HCV hạng cân 56 kg nam), Đào Thị Yến (2 HCV hạng 44 kg nữ) hay K'Dương (2 HCV hạng cân 60 kg nam).

Giải năm nay cử tạ Việt Nam cử lực lượng tốt nhất với các VĐV triển vọng nhằm thi đấu cọ xát, tích lũy để phát triển chuyên môn sau này. **L.H**

Tuyển bóng chuyền nam thắng 2 trận

Kết thúc 4 trận đấu tại chặng 1 SEA V.League 2025 ở Candon (Philippines), đội tuyển bóng chuyền nam Việt Nam có được thành tích 2 trận thắng và 2 trận thua. Thầy trò HLV Trần Đình Tiền thua trận ra quân 0-3 trước chủ nhà Philippines, rồi thắng 3-0 trước tân binh Campuchia ở trận thứ hai, sau đó thắng ĐKVĐ Thái Lan 3-1 và thua 2-3 trước Indonesia. Đây là thành tích tốt hơn so với việc toàn thua ở chặng 1 năm ngoái.

Chặng 2 SEA V.League 2025 sẽ diễn ra từ ngày 16-20.7 ở Jakarta (Indonesia). Đội tuyển nam Việt Nam sẽ tiếp tục thi đấu vòng tròn tính điểm, xếp hạng với Philippines, Campuchia, Thái Lan và Indonesia. **H.L**

TP.HCM nhất toàn đoàn giải Judo trẻ quốc gia

Giải Judo vô địch trẻ quốc gia 2025 vừa kết thúc tại nhà thi đấu tỉnh Đồng Nai ghi nhận hơn 700 võ sĩ của 19 đơn vị đã tham gia thi đấu từng nội dung theo mỗi nhóm tuổi. Tại giải, đoàn TP.HCM giành tổng thành tích 24 HCV, 15 HCB, 39 HCĐ để đứng hạng nhất chung cuộc. Một số VĐV của TP.HCM thi đấu nổi bật tại giải có thể kể đến như: Nguyễn Trần Kim Thọ, Lê Nguyễn Minh Tân, Đơn Hoàng Nhật Lam, Nhữ Ngọc Thùy Dương, Nguyễn Thanh Duy… Xếp sau TP.HCM là đoàn Quân đội (12 HCV, 6 HCB, 25 HCĐ) và chủ nhà Đồng Nai (11 HCV, 12 HCB và 20 HCĐ).

Giải là dịp để những nhà làm chuyên môn tìm kiếm thêm những VĐV tiềm năng, qua đó tuyển chọn vào đội tuyển trẻ quốc gia. **V.H**

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Việt Nam - Trung Quốc thúc đẩy văn hóa, du lịch lên tầm cao mới

VIỆT HƯNG - TRẦN MẠNH

Trong khuôn khổ tham dự Hội nghị Bộ trưởng về Đối thoại Văn minh Toàn cầu diễn ra trong hai ngày 10-11.7 tại Bắc Kinh (Trung Quốc), Thứ trưởng Bộ VHTTDL Việt Nam Hồ An Phong đã có cuộc gặp và làm việc với Thứ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Trung Quốc Cao Chính.

Tại cuộc gặp và làm việc, hai bên đã điểm lại những kết quả đã đạt được trong thời gian qua, cũng như đi sâu trao đổi về phương hướng hợp tác trong thời gian tới; nhấn mạnh cùng nhau phối hợp chặt chẽ nhằm thực hiện nhận thức chung mà lãnh đạo hai Đảng, hai nước đã đạt được. Đánh giá cao những kết quả mà hai bên đã đạt được trong thời gian qua trong các lĩnh vực giao lưu văn hóa, du lịch… Thứ trưởng Hồ An Phong đề nghị, trong thời gian tới, hai bên cần thực hiện hiệu quả Kế hoạch Hợp tác Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam - Trung Quốc giai đoạn 2023-2027; Thúc đẩy "Bản Ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực công nghiệp văn hóa giữa Bộ VHTTDL Việt Nam và Bộ Văn hóa Trung Quốc" đi vào thực chất và có hiệu quả; Duy trì, phát huy hiệu quả cơ chế Gặp gỡ thường niên lãnh đạo Bộ; đề nghị phía Trung Quốc ủng hộ và phối hợp tổ chức hoạt động Tuần Văn hóa Việt Nam tại Trung Quốc (Trùng Khánh và Bắc Kinh) dự kiến vào cuối tháng 10.2025, nhân kỷ niệm 75 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Trung Quốc và "Năm giao lưu nhân văn Việt - Trung".

Về du lịch, Thứ trưởng Hồ An Phong đề nghị hai bên tiếp tục triển khai các thỏa thuận hợp tác du lịch đã ký với Trung Quốc nói chung và các địa phương của Trung Quốc nói riêng; Tiếp tục phối hợp với các địa phương, Bộ, ngành liên quan, tỉnh Cao Bằng triển khai Hiệp định hợp tác bảo vệ và khai thác tài nguyên du lịch thác Bản Giốc (Việt Nam) - Đức Thiên (Trung Quốc)… cùng nghiên cứu cơ chế hợp tác mang tính đột phá trong việc thúc đẩy hợp tác du lịch hai bên, nhanh chóng thúc đẩy lượng khách du lịch hai nước phục hồi và vượt qua số lượng trao đổi khách năm 2019.

Thứ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Trung Quốc Cao Chính bày tỏ vui mừng được chào đón Thứ trưởng Hồ An Phong đến thăm, làm việc tại Bộ Văn hóa và Du lịch Trung Quốc, cam kết hợp tác chặt chẽ với phía Việt Nam thúc đẩy văn hóa, du lịch hai nước lên tầm cao mới theo đúng nhận thức chung của lãnh đạo cấp cao hai nước. Trung Quốc ủng hộ các sáng kiến của Việt Nam trong việc thúc đẩy tăng trưởng trao đổi khách du lịch hai nước, mục tiêu trước mắt là sớm vượt qua con số trao đổi khách du lịch của năm 2019, mong muốn phía Việt Nam chung tay xây dựng, thúc đẩy hợp tác Liên minh các thành phố du lịch Mekong - Lan Thương do Trung Quốc đề xướng, đề nghị Việt Nam tiến cử thành phố, tổ chức, cá nhân có uy tín trong ngành du lịch tham dự.

Thứ trưởng Hồ An Phong làm việc với Thứ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Trung Quốc Cao Chính

Nhân dịp này, thay mặt lãnh đạo Bộ Văn hóa và Du lịch Trung Quốc, Thứ trưởng Cao Chính cảm ơn phía Việt Nam đã ủng hộ, tạo điều kiện cho việc xây dựng, cải tạo và hoạt động của Trung tâm Văn hóa Trung Quốc tại Hà Nội, phía Trung Quốc sẵn sàng tạo điều kiện tốt nhất để Việt Nam xây dựng và vận hành Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Bắc Kinh (Trung Quốc).

Trước đó, Hội nghị Bộ trưởng về Đối thoại Văn minh Toàn cầu đã diễn ra tại Bắc Kinh (Trung Quốc), với sự tham dự của hơn 600 khách mời đại diện cho các lĩnh vực chính trị, văn hóa và giáo dục đến từ khoảng 140 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Được sự ủy quyền của Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, Đoàn công tác Bộ VHTTDL Việt Nam do Thứ trưởng Hồ An Phong dẫn đầu tham dự Hội nghị. Tổng Bí thư, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc Antonio Guterres đã gửi thư chúc mừng Hội nghị.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong tham dự Hội nghị Bộ trưởng về Đối thoại Văn minh Toàn cầu

Với chủ đề "Duy trì sự đa dạng của văn minh nhân loại, thúc đẩy hòa bình và phát triển của thế giới", Hội nghị Bộ trưởng về Đối thoại Văn minh Toàn cầu gồm có Lễ khai mạc, Phiên họp toàn thể và 6 Phiên thảo luận như Giao lưu và học hỏi giữa các nền văn minh: Phát triển và thịnh vượng toàn cầu; Giao lưu và học hỏi lẫn nhau giữa các nền văn minh: Xây dựng một thế giới bao trùm; Giao lưu và học hỏi lẫn nhau giữa các nền văn minh: Đổi mới và phát triển công nghệ…

Trong phát biểu đề dẫn trước Lễ khai mạc, Ủy viên Thường vụ Bộ Chính trị, Bí thư Ban Bí thư Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc Thái Kỳ nhấn mạnh trong bối cảnh thế giới đang trải qua những biến đổi chưa từng có, người dân trên khắp các quốc gia ngày càng kêu gọi hòa bình, phát triển và hợp tác. Tuy nhiên, những luận điệu như "rào cản văn minh", "xung đột văn minh" và "ưu việt văn minh"... vẫn thỉnh thoảng xuất hiện trở lại. Đứng trước ngã rẽ lịch sử mới, các quốc gia và vùng lãnh thổ phải cùng nhau tăng cường khai phá các con đường phát triển đa dạng, không ngừng làm phong phú các hình thái văn minh nhân loại; phải cùng nhau tăng cường kế thừa và đổi mới văn hóa, đồng thời tích cực thúc đẩy bảo vệ di sản văn hóa và phát triển các hoạt động văn hóa; phải cùng nhau tăng cường giao lưu văn hóa giữa các quốc gia và nỗ lực tạo ra bầu không khí giao lưu và học hỏi lẫn nhau để cùng tồn tại hài hòa; phải cùng nhau tăng cường xây dựng các nền tảng và cơ chế, đồng thời thúc đẩy thiết lập một mạng lưới đối thoại và hợp tác văn minh toàn cầu đa dạng.

Tại Lễ khai mạc, cựu Tổng thống Indonesia Megawati, cựu Tổng thống Namibia Mbumba, cựu Thủ tướng Nhật Bản Yukio Hatoyama và cựu Thủ tướng Bỉ Leterme… cho rằng, việc tôn trọng sự đa dạng của các nền văn minh và thúc đẩy hòa bình và phát triển thế giới là những vấn đề trọng tâm liên quan đến tương lai và vận mệnh của nhân loại. Sáng kiến Văn minh Toàn cầu đã mang lại sự ổn định và chắc chắn cho thế giới, các quốc gia nên cùng nhau tiếp tục thắp sáng ngọn đuốc văn minh thông qua trao đổi thẳng thắn, học hỏi lẫn nhau và tham khảo lẫn nhau, cùng nhau kiến tạo một tương lai tốt đẹp hơn. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Kết quả ngoài mong đợi

LAM SA

Việc Trung Quốc mở rộng miễn thị thực cho công dân từ hàng chục quốc gia, dường như đã mang lại những kết quả tích cực ngoài mong đợi. Lượng khách du lịch từ nước ngoài đến Trung Quốc tăng vọt và tạo ra động lực rất cần thiết cho mức tiêu dùng của nước này trong nửa đầu năm.

Chính sách miễn thị thực của Trung Quốc đã thực sự mang lại lợi ích lớn, khi lượng người nhập cảnh nước ngoài tăng vọt vào năm 2025. Theo chính quyền địa phương, Thượng Hải, trung tâm tài chính của đất nước, đã đón 2,6 triệu lượt khách quốc tế trong 6 tháng đầu năm 2025, tăng 44,8% so với cùng kỳ năm ngoái. Với việc tối ưu hóa và nâng cấp các biện pháp tạo điều kiện thuận lợi cho du khách nước ngoài nhập cảnh vào Trung Quốc, chẳng hạn như chính sách miễn thị thực và hoàn thuế xuất cảnh, số lượng khách du lịch quốc tế tiếp tục tăng đều đặn trên khắp các khu vực.

Trong đó, khoảng 1,4 triệu lượt khách nhập cảnh vào Trung Quốc theo chính sách miễn thị thực, cao hơn gấp ba lần so với cùng kỳ năm ngoái. Thủ đô Bắc Kinh đón hơn 840.000 lượt khách nhập cảnh miễn thị thực, gấp đôi so với cùng kỳ năm ngoái, trong tổng số 1,49 triệu lượt khách nước ngoài nhập cảnh. Hàn Quốc, Nhật Bản, Mỹ, Thái Lan và Nga là những nước có lượng khách du lịch nước ngoài đến nhiều nhất. Sân bay quốc tế Phố Đông của thành phố này được xếp hạng hàng đầu cả nước về lưu lượng khách du lịch nước ngoài với 2,37 triệu lượt khách.

Tỉnh đảo Hải Nam ở phía nam, hiện được chỉ định là cảng thương mại tự do lớn nhất cả nước đã chứng kiến 663.000 lượt người nước ngoài nhập cảnh và xuất cảnh, tăng 48% so với năm ngoái. Khoảng 89% trong số đó được miễn thị thực. Tỉnh này cũng cho phép công dân của 59 quốc gia lưu trú 30 ngày mà không cần thị thực, một điều độc đáo so với các khu vực khác của Trung Quốc.

Có thể thấy, việc mở rộng chính sách miễn thị thực là một biện pháp quan trọng để thúc đẩy du lịch và đã được du khách từ nhiều quốc gia đón nhận nồng nhiệt. Qua đó cho thấy, quyết tâm vững chắc cùng với các hành động cụ thể của chính phủ Trung Quốc đã mang lại kết quả ngoài mong đợi trong việc thúc đẩy du lịch, đồng thời còn tạo ra một nền kinh tế toàn cầu cởi mở. ■